

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 600

ข้อพิจารณาพิเศษ - การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ
รวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ISA™ 600 – ข้อพิจารณาพิเศษ – การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการรวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น ที่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษในเดือนเมษายน พ.ศ. 2553 โดย International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) ของ International Federation of Accountants (IFAC) ได้แปลเป็นภาษาไทยโดย สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555 และทำซ้ำโดยได้รับอนุญาตจาก IFAC ทั้งนี้ ขั้นตอนในการแปลมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ ได้รับการพิจารณาจาก IFAC และการแปลนี้ได้ดำเนินการตาม “แถลงการณ์นโยบาย – นโยบายในการแปลและทำซ้ำมาตรฐานที่ออกโดย IFAC” ข้อความของมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศทั้งหมดที่ได้รับการอนุมัติคือข้อความที่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษโดย IFAC

ข้อความภาษาอังกฤษของ ISA™ 600 – ข้อพิจารณาพิเศษ – การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการรวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น © 2010 สงวนลิขสิทธิ์โดย International Federation of Accountants (IFAC)

ข้อความภาษาไทยของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 600 – ข้อพิจารณาพิเศษ – การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการรวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น © 2012 สงวนลิขสิทธิ์โดย International Federation of Accountants (IFAC)

ต้นฉบับ : *Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements* ISBN: 978-1-60815-052-6

ติดต่อ Permissions@ifac.org เพื่อขออนุญาตทำซ้ำ ครอบครองหรือเป็นสื่อ หรือใช้เอกสารฉบับนี้ ในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ปรับปรุงเนื้อหาและถ้อยคำบางส่วนให้สอดคล้องกับต้นฉบับ Handbook 2016-2017 Edition ของ IFAC (ISBN: 978-1-60815-318-3) ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่ได้กระทบต่อข้อกำหนดหรือหลักการที่สำคัญของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ ดังนั้น วันถือปฏิบัติของมาตรฐานการสอบบัญชีนี้จึงเป็นวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไปเช่นเดิม ซึ่งสอดคล้องกับวันถือปฏิบัติที่ระบุไว้ใน Handbook 2016-2017 Edition ของ IFAC

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 600

ข้อพิจารณาพิเศษ-การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ รวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น

(ถือปฏิบัติกับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555)

สารบัญ

	ย่อหน้าที่
คำนำ	
ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้	1-6
วันถือปฏิบัติ	7
วัตถุประสงค์	8
คำจำกัดความ	9-10
ข้อกำหนด	
ความรับผิดชอบ	11
การรับงานใหม่และการรับงานต่อเนื่อง	12-14
กลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมและแผนการตรวจสอบ	15-16
การทำความเข้าใจกลุ่มกิจการ กิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกลุ่มกิจการ	17-18
การทำความเข้าใจผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม	19-20
ความมีสาระสำคัญ	21-23
การตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้	24-31
กระบวนการจัดทำงบการเงินรวม	32-37
เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน	38-39
การติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม	40-41
การประเมินความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ	42-45
การติดต่อสื่อสารกับผู้บริหารของกลุ่มกิจการและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ	46-49
เอกสารหลักฐาน	50

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

กิจการภายในกลุ่มซึ่งขึ้นอยู่กับ การตรวจสอบตามกฎหมาย ข้อบังคับ หรือ เหตุผลอื่น	ก1
คำจำกัดความ	ก2-ก7
ความรับผิดชอบ	ก8-ก9
การรับงานใหม่และการรับงานต่อเนื่อง	ก10-ก21
กลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมและแผนการตรวจสอบ	ก22
การทำความเข้าใจกลุ่มกิจการ กิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกลุ่มกิจการ	ก23-ก31
การทำความเข้าใจผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม	ก32-ก41
ความมีสาระสำคัญ	ก42-ก46
การตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ประเมินไว้	ก47-ก55
กระบวนการจัดทำงบการเงินรวม	ก56
การติดต่อกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม	ก57-ก60
การประเมินความเหมาะสมอย่างเพียงพอของหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ	ก61-ก63
การติดต่อสื่อสารกับผู้บริหารกลุ่มกิจการและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ	ก64-ก66
ภาคผนวก 1 ตัวอย่างการแสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไข กรณีที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบกลุ่มกิจการไม่สามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสม อย่างเพียงพอ ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็น การตรวจสอบ กลุ่มกิจการ	
ภาคผนวก 2 ตัวอย่างของสถานการณ์ที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการได้มาซึ่ง ความเข้าใจในกลุ่มกิจการ	
ภาคผนวก 3 ตัวอย่างของเงื่อนไขหรือเหตุการณ์ ซึ่งอาจบ่งชี้ถึงความเสี่ยงจากการแสดง ข้อมูลที่ขัดต่อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ	
ภาคผนวก 4 ตัวอย่างของคำยืนยันของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม	
ภาคผนวก 5 ข้อกำหนดและข้อมูลเพิ่มเติมที่รวมอยู่ในหนังสือคำสั่งงานของกลุ่ม ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบของกลุ่มกิจการ	

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 600 เรื่อง “ข้อพิจารณาพิเศษ-การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ รวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น” ควรอ่านร่วมกับ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200 เรื่อง “วัตถุประสงค์ โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐาน การสอบบัญชี”

คำนำ

ขอบเขตของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้

1. มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ใช้กับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ และกล่าวถึงข้อพิจารณาพิเศษ ซึ่งใช้กับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ โดยเฉพาะข้อพิจารณา ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม
2. ผู้สอบบัญชีอาจพบว่ามาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ เป็นประโยชน์เมื่อผู้สอบบัญชีเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีอื่นในการตรวจสอบงบการเงิน ซึ่งไม่ใช่งบการเงินกลุ่มกิจการ โดยปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์เท่าที่จำเป็น ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีอาจนำผู้สอบบัญชีอื่นมาเพื่อร่วมการสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ หรือการตรวจนับสินทรัพย์ถาวรที่อยู่ในสถานที่ห่างไกล
3. ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอาจถูกกำหนดโดยกฎหมาย ข้อบังคับหรือเพื่อเหตุผลอื่น ให้แสดงความเห็นการตรวจสอบต่องบการเงินของกิจการภายในกลุ่มกิจการหนึ่ง กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบของกลุ่มกิจการอาจตัดสินใจใช้หลักฐานการสอบบัญชี ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบต่องบการเงินของกิจการภายในกลุ่ม เป็นหลักฐานการสอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ยังคงนำมาใช้ (อ้างถึงย่อหน้า ก1)
4. ในการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220¹ ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการ ต้องมั่นใจว่าผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการที่ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ รวมถึงผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มมีความรู้และความสามารถที่เหมาะสม ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการมีความรับผิดชอบในการสั่งการ การควบคุมงาน และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการด้วยเช่นกัน
5. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการใช้ข้อกำหนดตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 โดยไม่คำนึงว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบของกลุ่มกิจการหรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือไม่ มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ช่วยให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ในขณะที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม
6. ความเสี่ยงในการสอบบัญชี เป็นผลมาจากความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงิน และความเสี่ยงที่ผู้สอบบัญชีจะตรวจไม่พบการแสดงผลข้อมูลที่

¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 “การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้า ก1 และ 15

ขัดต่อข้อเท็จจริงดังกล่าว² ในการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ความเสี่ยงในการสอบบัญชี รวมถึง ความเสี่ยงที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอาจตรวจไม่พบการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อ ข้อเท็จจริงในข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งเป็นสาเหตุในการแสดงข้อมูลที่ ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ และความเสี่ยงที่กลุ่ม ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบของกลุ่มกิจการอาจตรวจไม่พบการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงนี้ มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้อธิบายถึงสถานการณ์ที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบของกลุ่ม กิจการพิจารณาเมื่อกำหนด ลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของความเกี่ยวข้องกับวิธีการ ประเมินความเสี่ยงและวิธีการตรวจสอบเพิ่มเติม ซึ่งปฏิบัติโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายใน กลุ่มเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม วัตถุประสงค์ของความเกี่ยวข้องนี้คือ การได้มาซึ่งหลักฐานการตรวจสอบที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดง ความเห็นต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

วันถือปฏิบัติ

7. มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติกับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับรอบบัญชีที่เริ่ม ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555

วัตถุประสงค์

8. วัตถุประสงค์ของผู้สอบบัญชี คือ
  - (ก) เพื่อพิจารณาว่าจะเป็นผู้สอบบัญชีของงบการเงินของกลุ่มกิจการหรือไม่
  - (ข) ถ้าเป็นผู้สอบบัญชีของงบการเงินของกลุ่มกิจการ
    - (1) เพื่อติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอย่างชัดเจนเกี่ยวกับ ขอบเขตและเวลา ของงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการ ภายในกลุ่ม และข้อตรวจพบ
    - (2) เพื่อได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทาง การเงินของกิจการภายในกลุ่มและกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม เพื่อแสดง ความเห็นว่างบการเงินของกลุ่มกิจการในส่วนที่มีสาระสำคัญทั้งหมดถูกจัดทำตาม แม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้หรือไม่

คำจำกัดความ

9. เพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ คำศัพท์ต่อไปนี้มีความหมายดังนี้
  - (ก) กิจการภายในกลุ่ม หมายถึง กิจการหรือกิจกรรมทางธุรกิจ ซึ่งผู้บริหารของกลุ่มกิจการ หรือผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มจัดทำข้อมูลทางการเงิน ซึ่งรวมอยู่ในงบการเงิน ของกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก2-ก4)

² มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200 เรื่อง “วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และการปฏิบัติงานตรวจสอบตาม มาตรฐานการสอบบัญชี” ย่อหน้าที่ ก34

- (ข) ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม หมายถึง ผู้สอบบัญชีซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในกลุ่มเพื่อการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ตามการร้องขอของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบของกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก7)
- (ค) ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม หมายถึง ผู้บริหารที่รับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม
- (ง) ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม หมายถึง ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งกำหนดโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบของกลุ่มกิจการ
- (จ) กลุ่มกิจการ หมายถึง กิจการภายในกลุ่มทั้งหมด ซึ่งข้อมูลทางการเงินของกิจการได้รวมอยู่ในงบการเงินของกลุ่มกิจการ กลุ่มกิจการหนึ่งกลุ่มมีกิจการภายในกลุ่มมากกว่าหนึ่งกิจการเสมอ
- (ฉ) การตรวจสอบกลุ่มกิจการ หมายถึง การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ
- (ช) ความเห็นจากการตรวจสอบกลุ่มกิจการ หมายถึง การแสดงความเห็นจากการตรวจสอบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ
- (ซ) ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการ หมายถึง หุ่นส่วนหรือบุคคลอื่นในสำนักงานซึ่งรับผิดชอบงานตรวจสอบ การปฏิบัติงาน และรายงานของผู้สอบบัญชีต่องบการเงินของกลุ่มกิจการซึ่งออกในนามของสำนักงาน กรณีที่มีผู้สอบบัญชีร่วม ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการร่วมกัน ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานร่วมและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบร่วมคือผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ไม่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบบัญชีร่วม หรืองาน ซึ่งผู้สอบบัญชีร่วมแห่งหนึ่งปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานของผู้สอบบัญชีร่วมอื่น
- (ฌ) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ หมายถึง หุ่นส่วน รวมถึงผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการ และพนักงาน ซึ่งกำหนดกลยุทธ์การตรวจสอบกลุ่มกิจการโดยรวม ติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม และประเมินข้อสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ
- (ญ) งบการเงินของกลุ่มกิจการ หมายถึง งบการเงินซึ่งรวมข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มมากกว่าหนึ่งกิจการภายในกลุ่ม คำว่า “งบการเงินกลุ่มกิจการ” รวมถึงการรวมงบการเงินโดยการรวมข้อมูลทางการเงิน ที่จัดทำโดยหลายกิจการภายในกลุ่มซึ่งไม่มีบริษัทใหญ่แต่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน
- (ฎ) ผู้บริหารของกลุ่มกิจการ หมายถึง ผู้บริหารที่รับผิดชอบสำหรับการจัดทำงบการเงินของกลุ่มกิจการ
- (ฏ) การควบคุมที่ระดับกลุ่ม หมายถึง การควบคุมที่ถูกรออกแบบ นำไปปฏิบัติและคงไว้โดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ ในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มกิจการ

- (ฐ) กิจกรรมภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ หมายถึง กิจกรรมภายในกลุ่มกิจการหนึ่งที่กำหนดโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการว่า (1) เป็นกิจกรรมที่มีนัยสำคัญทางการเงินต่อกลุ่มกิจการ หรือ (2) โดยลักษณะหรือสถานการณ์เฉพาะน่าจะมีความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก5-ก6)
10. การอ้างถึง “แม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้” หมายถึง แม่บทการรายงานทางการเงินที่ใช้กับงบการเงินของกลุ่มกิจการ การอ้างถึง “กระบวนการจัดทำงบการเงินรวม” รวมถึง
- (ก) การรับรู้ การวัดมูลค่า การแสดงรายการ และการเปิดเผยข้อมูลของข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มในงบการเงินของกลุ่มกิจการโดยกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม การรวมกันตามสัดส่วน หรือวิธีส่วนได้เสียหรือวิธีราคาทุน
- (ข) ผลจากการรวมงบการเงินของข้อมูลทางการเงินของหลายกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งไม่มีบริษัทใหญ่ แต่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน

ข้อกำหนด

ความรับผิดชอบ

11. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการมีความรับผิดชอบในการสั่งการ การควบคุมงาน และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบกลุ่มกิจการให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดตามข้อบังคับและกฎหมายที่นำมาใช้ และการออกรายงานของผู้สอบบัญชีว่าเหมาะสมตามสถานการณ์หรือไม่³ ซึ่งเป็นผลให้รายงานของผู้สอบบัญชีต่องบการเงินของกลุ่มกิจการจะต้องไม่อ้างถึงผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับกำหนดให้รวมการอ้างถึงดังกล่าว ถ้าการอ้างถึงดังกล่าวถูกกำหนดโดยกฎหมายหรือข้อบังคับ รายงานของผู้สอบบัญชีจะต้องแสดงว่าการอ้างถึงมิได้ลดความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการหรือสำนักงานของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการสำหรับการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก8-ก9)

การรับงานใหม่และการรับงานต่อเนื่อง

12. เพื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการต้องพิจารณาตามการคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลว่าจะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอหรือไม่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม และข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ เพื่อวัตถุประสงค์นี้ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มกิจการ กิจกรรมภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกลุ่มกิจการอย่างเพียงพอที่จะกำหนดว่ากิจการภายในกลุ่มใดน่าจะเป็นกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ ในขณะที่

³ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ย่อหน้าที่ 15

ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มดังกล่าว ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการต้องประเมินว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการจะสามารถมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเหล่านั้นตามขอบเขตที่จำเป็นได้หรือไม่ เพื่อให้ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก10-ก12)

13. หากผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการสรุปว่า
- (ก) เป็นไปไม่ได้ที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการจะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเนื่องมาจากข้อจำกัดโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ
  - (ข) ผลกระทบที่เป็นไปได้ของความไม่สามาถนี้จะส่งผลกระทบต่อการไม่แสดงความเห็นต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ⁴

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการต้อง

- ในกรณีของงานใหม่ ไม่ควรรับงาน หรือในกรณีของการรับงานต่อเนื่อง ควรถอนตัวจากงาน หากการถอนตัวสามารถทำได้ภายใต้ข้อบังคับหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือ
- ในกรณีที่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามผู้สอบบัญชีปฏิเสธงาน หรือกรณีที่การถอนตัวจากงานไม่สามารถทำได้ หลังจากที่ได้ปฏิบัติตามการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการตามขอบเขตที่เป็นไปได้แล้ว ต้องไม่แสดงความเห็นต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก13-ก19)

ข้อตกลงในงาน

14. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการต้องเห็นชอบกับข้อตกลงในงานสอบบัญชีกลุ่มกิจการ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210⁵ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก20-ก21)

กลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมและแผนการตรวจสอบ

15. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องกำหนดกลยุทธ์การตรวจสอบกลุ่มกิจการโดยรวม และต้องพัฒนาแผนการตรวจสอบกลุ่มกิจการโดยสอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300⁶
16. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการต้องสอบทานกลยุทธ์การตรวจสอบกลุ่มกิจการ โดยรวมและแผนการตรวจสอบกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก22)

⁴ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 705 (ปรับปรุง) เรื่อง “การแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไปในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต”

⁵ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210 เรื่อง “ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี”

⁶ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300 เรื่อง “การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน” ย่อหน้าที่ 7-12

การทำความเข้าใจกลุ่มกิจการ กิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกลุ่มกิจการ

17. ผู้สอบบัญชีถูกกำหนดให้ระบุและประเมินความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ โดยการทำความเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ⁷ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้อง
  - (ก) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มกิจการ กิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกลุ่มกิจการ รวมถึงการควบคุมที่ระดับกลุ่ม เพิ่มเติมจากความเข้าใจที่ได้มาระหว่างขั้นตอนการรับงานใหม่หรือการรับงานต่อเนื่อง
  - (ข) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม รวมถึงคำสั่งที่ออกโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการถึงกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก23-ก29)
18. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องมีความเข้าใจซึ่งเพียงพอต่อ
  - (ก) การยืนยันหรือปรับเปลี่ยนการกำหนดเริ่มแรกเกี่ยวกับกิจการภายในกลุ่มที่น่าจะมีนัยสำคัญ
  - (ข) การประเมินความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินของกลุ่มกิจการ ไม่ว่าจะเนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด⁸ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก30-ก31)

การทำความเข้าใจผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

19. ถ้ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ วางแผนที่จะขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่ง กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องทำความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก32-ก35)
  - (ก) ผู้สอบบัญชีกิจการภายในกลุ่ม เข้าใจและจะปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ และมีความเป็นอิสระหรือไม่ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก37)
  - (ข) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก38)
  - (ค) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ สามารถมีส่วนเกี่ยวข้องในงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มตามขอบเขตที่จำเป็นเพื่อได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอหรือไม่
  - (ง) ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มดำเนินงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีข้อบังคับในการกำกับดูแลผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องหรือไม่ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก36)
20. ถ้าผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มไม่เป็นไปตามข้อกำหนดเรื่องความเป็นอิสระที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ หรือกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการมีความกังวลอย่างมาก

⁷ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง) เรื่อง “การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญโดยการทำมาเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ”

⁸ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง)

เกี่ยวกับสถานการณ์อื่นตามที่กล่าวไว้ในย่อหน้าที่ 19 (ก) ถึง (ค) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มโดยไม่ต้องขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มนั้น (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก39-ก41)

ความมีสาระสำคัญ

21. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องพิจารณาถึงเรื่องดังต่อไปนี้ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก42)
  - (ก) ความมีสาระสำคัญสำหรับงบการเงินของกลุ่มกิจการโดยรวม เมื่อกำหนดกลยุทธ์การตรวจสอบกลุ่มกิจการโดยรวม
  - (ข) ในสถานการณ์เฉพาะของกลุ่มกิจการ ถ้าในงบการเงินของกลุ่มกิจการมี ประเภทของรายการ ยอดคงเหลือทางบัญชี หรือการเปิดเผยข้อมูลใด มีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง ซึ่งมีจำนวนเงินต่ำกว่าความมีสาระสำคัญของงบการเงินของกลุ่มกิจการโดยรวม ถูกคาดหวังอย่างสมเหตุสมผลว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้ที่ยึดเกณฑ์ของงบการเงินกลุ่มกิจการ ระดับความมีสาระสำคัญต้องคำนึงถึงประเภทของรายการ ยอดคงเหลือทางบัญชี หรือการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวด้วย
  - (ค) ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม สำหรับกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มจะปฏิบัติงานตรวจสอบหรือสอบทานเพื่อวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่มต้องต่ำกว่าความมีสาระสำคัญของงบการเงินของกลุ่มกิจการ เพื่อลดความเป็นไปได้สำหรับกรณีที่ผลรวมของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงในงบการเงินกลุ่มกิจการทั้งที่ไม่ถูกแก้ไขและตรวจไม่พบสูงเกินกว่าความมีสาระสำคัญของงบการเงินกลุ่มกิจการโดยรวม ให้อยู่ในระดับต่ำอย่างเหมาะสม (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก43-ก44)
  - (ง) ขอบเขตของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง ที่ไม่สามารถอ้างได้อย่างแน่ชัดว่าไม่สำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก45)
22. ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มจะปฏิบัติตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์การตรวจสอบกลุ่มกิจการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องประเมินความเหมาะสมของความมีสาระสำคัญในการปฏิบัติงานซึ่งถูกกำหนดที่ระดับกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก46)
23. ถ้ากิจการภายในกลุ่มหนึ่งอยู่ภายใต้ข้อกำหนดการตรวจสอบตามกฎหมาย ข้อบังคับหรือเหตุผลอื่น และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการตัดสินใจที่จะใช้การตรวจสอบนั้นเพื่อเป็นหลักฐานการสอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องพิจารณาว่า
  - (ก) ความมีสาระสำคัญสำหรับงบการเงินโดยรวมของกิจการภายในกลุ่ม
  - (ข) ความมีสาระสำคัญในการปฏิบัติงานที่ระดับกิจการภายในกลุ่ม

เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้หรือไม่

การตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้

24. ผู้สอบบัญชีถูกกำหนดให้ ออกแบบและนำวิธีการตอบสนองที่เหมาะสมไปปฏิบัติเพื่อจัดการกับความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินที่ได้ประเมินไว้⁹ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องระบุประเภทของงานที่ปฏิบัติโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ หรือปฏิบัติแทนโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม (ดูย่อหน้าที่ 26-29) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องกำหนด ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขต ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มด้วย (ดูย่อหน้าที่ 30-31)
25. ถ้า ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขต ของงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวมหรือข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม ใช้เกณฑ์ที่คาดว่า การควบคุมที่ระดับกลุ่มนำไปใช้ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ หรือถ้าวิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระเพียงอย่างเดียวไม่สามารถให้หลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในระดับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ได้ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องทดสอบหรือขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มทดสอบความมีประสิทธิภาพของการควบคุมเหล่านั้น

การกำหนดประเภทของงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก47)

กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ

26. สำหรับกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญเนื่องจากความมีนัยสำคัญทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มนั้นต่อกลุ่มกิจการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ หรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มที่ทำการแทน ต้องปฏิบัติงานตรวจสอบข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มโดยใช้ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม
27. สำหรับกิจการภายในกลุ่มหนึ่งที่มีนัยสำคัญเนื่องจากอาจมีความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ จากลักษณะหรือสถานการณ์เฉพาะ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ หรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มที่ทำการแทน ต้องปฏิบัติงานตรวจสอบข้อใดข้อหนึ่งหรือมากกว่าดังต่อไปนี้
- (ก) ตรวจสอบข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มโดยใช้ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม
  - (ข) ตรวจสอบยอดคงเหลือทางบัญชี ประเภทของรายการ หรือการเปิดเผยข้อมูล หนึ่งรายการหรือมากกว่า ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก48)

⁹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 330 เรื่อง “วิธีปฏิบัติของผู้สอบบัญชีในการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้”

- (ค) ใช้วิธีการตรวจสอบที่กำหนด ที่เกี่ยวกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก49)

กิจการภายในกลุ่มที่ไม่ใช่กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ

28. สำหรับกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งไม่ใช่กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องใช้วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่ระดับกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก50)

29. ถ้ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการพิจารณาว่าจะไม่ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบของกลุ่มกิจการจาก

- (ก) งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ
- (ข) งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมที่ระดับกลุ่มและกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม
- (ค) วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่ปฏิบัติในระดับกลุ่มกิจการ

กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องเลือกกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งไม่ใช่กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญและต้องปฏิบัติ หรือขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานตรวจสอบดังต่อไปนี้ ข้อใดข้อหนึ่งหรือมากกว่า เกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของแต่ละกิจการภายในกลุ่มที่เลือก (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก51-ก53)

- ตรวจสอบข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มโดยใช้ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม
- ตรวจสอบยอดคงเหลือทางบัญชี ประเภทของรายการ หรือการเปิดเผยข้อมูลหนึ่งรายการหรือมากกว่า
- สอบทานข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มโดยใช้ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม
- ใช้วิธีการตรวจสอบที่กำหนด

กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องเปลี่ยนแปลงการเลือกกิจการภายในกลุ่มเมื่อเวลาผ่านไป

การมีส่วนร่วมในงานที่ปฏิบัติโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก54-ก55)

กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ - การประเมินความเสี่ยง

30. หากผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานตรวจสอบข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญหนึ่ง กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องมีส่วนร่วมในการประเมินความเสี่ยงของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเพื่อระบุความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ ลักษณะระยะเวลา และขอบเขตของการมีส่วนร่วมนี้เป็นผลมาจากการทำความเข้าใจผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ แต่อย่างน้อยต้องรวมถึง

- (ก) การหารือกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มหรือผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญต่อกลุ่มกิจการ
- (ข) การหารือกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเกี่ยวกับข้อสงสัยเรื่องการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มเนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด
- (ค) การสอบทานเอกสารหลักฐานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม เกี่ยวกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ระบุได้ของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ เอกสารหลักฐานดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของการจดบันทึก ซึ่งแสดงให้เห็นข้อสรุปของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มที่เกี่ยวกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ระบุได้

ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ระบุได้ของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ – วิธีการตรวจสอบเพิ่มเติม

31. ถ้าความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ เป็นความเสี่ยงที่ระบุไว้ในกิจการภายในกลุ่มและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติงานนั้น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องประเมินความเหมาะสมของวิธีการตรวจสอบเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ระบุได้ของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินกลุ่มกิจการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องพิจารณาว่าจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเพิ่มเติมโดยใช้ผลที่ได้จากทำความเข้าใจของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

กระบวนการจัดทำงบการเงินรวม

32. ตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 17 กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการถูกกำหนดให้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมที่ระดับกลุ่มและกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม รวมถึงคำสั่งที่ออกโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการถึงกิจการภายในกลุ่ม ตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 25 กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มตามการขอของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ต้องทดสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามการควบคุมที่ระดับกลุ่ม ถ้าลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวมซึ่งใช้เกณฑ์ที่คาดว่า การควบคุมที่ระดับกลุ่มมีประสิทธิภาพ หรือวิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระเพียงอย่างเดียวไม่สามารถให้หลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในระดับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้
33. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องออกแบบและปฏิบัติงานตรวจสอบเพิ่มเติมต่อกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม เพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้ของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ ซึ่งเกิดจาก

กระบวนการจัดทำงบการเงินรวม และต้องรวมถึงการประเมินว่ากิจการภายในกลุ่มทั้งหมดถูกรวมอยู่ในงบการเงินกลุ่มกิจการหรือไม่

34. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องประเมินความเหมาะสม ความครบถ้วน และความถูกต้อง ของการปรับปรุงและการจัดประเภทรายการในงบการเงินรวม และต้องประเมินว่ามีปัจจัยความเสี่ยงจากการทุจริต หรือข้อบ่งชี้ถึงความลำเอียงของผู้บริหารที่เป็นไปได้อยู่หรือไม่ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก56)
35. ถ้าข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่งถูกจัดทำโดยไม่สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่ใช้กับงบการเงินของกลุ่มกิจการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องประเมินว่าข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มนั้นได้รับการปรับปรุงอย่างเหมาะสมเพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดทำและการแสดงรายการที่น่าเสนอในงบการเงินของกลุ่มกิจการหรือไม่
36. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องพิจารณาว่า ข้อมูลทางการเงินที่ถูกระบุถึงในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (ดูย่อหน้าที่ 41(ค)) คือข้อมูลทางการเงินซึ่งถูกรวมอยู่ในงบการเงินของกลุ่มกิจการหรือไม่
37. ถ้างบการเงินของกลุ่มกิจการรวมงบการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่ง ซึ่งงวดการรายงานทางการเงินแตกต่างไปจากงวดการรายงานทางการเงินของกลุ่มกิจการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องประเมินว่าได้มีการปรับปรุงที่เหมาะสมต่องบการเงินเหล่านั้นโดยสอดคล้องกับแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้หรือไม่

เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

38. กรณีที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ หรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานตรวจสอบข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มต้องปฏิบัติตามวิธีการที่ออกแบบไว้เพื่อระบุเหตุการณ์ของกิจการภายในกลุ่มเหล่านั้น ที่เกิดขึ้นระหว่างวันที่ของข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ และอาจต้องมีการปรับปรุงหรือการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของกลุ่มกิจการ
39. กรณีที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานนอกเหนือจากการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มแจ้งต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ หากทราบว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังรอบระยะเวลารายงานอาจต้องปรับปรุงหรือเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของกลุ่มกิจการ

การติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

40. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องแจ้งความต้องการต่อผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มในเวลาที่เหมาะสม การติดต่อสื่อสารนี้ต้องแจ้งเกี่ยวกับ งานที่ต้องปฏิบัติ การนำผลงานนั้นมาใช้ และรูปแบบและเนื้อหาของ การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ การติดต่อสื่อสารต้องรวมถึงเรื่องต่อไปนี้ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก57 ก58 ก60)
- (ก) การขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ยืนยันว่าผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มจะร่วมมือกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ โดยทราบถึงบริบทที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการจะใช้งานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก59)
  - (ข) ข้อกำหนดทางจรรยาบรรณ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการและ โดยเฉพาะเรื่องความเป็นอิสระ
  - (ค) ในกรณีของการตรวจสอบหรือการสอบทานข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม (และระดับความมีสาระสำคัญระดับเดียวหรือหลายระดับสำหรับประเภทของรายการ ยอดคงเหลือทางบัญชีหรือการเปิดเผยข้อมูลที่เฉพาะถ้านำมาใช้) และขอบเขตของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง ที่ไม่สามารถอ้างได้อย่างแน่ชัดว่าไม่สำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ
  - (ง) ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ระบุได้ของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการเนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มแจ้งในเวลาที่เหมาะสม เกี่ยวกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ระบุได้ของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ เนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดในกิจการภายในกลุ่มและการตอบสนองของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มต่อความเสี่ยงดังกล่าว
  - (จ) รายชื่อของกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งจัดทำโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ และกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่นใดที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการทราบ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มแจ้งในเวลาที่เหมาะสม เกี่ยวกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งไม่ได้ระบุโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการหรือกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการมาก่อน กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องพิจารณาว่าจะระบุกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวต่อผู้สอบบัญชีอื่นของกิจการภายในกลุ่มหรือไม่
41. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อสรุปของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ การติดต่อสื่อสารดังกล่าวต้องรวมถึง (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก60)

- (ก) ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจรรยาบรรณ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ รวมถึงความเป็นอิสระและความรู้ความสามารถทางวิชาชีพหรือไม่
- (ข) ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติตามข้อกำหนดของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือไม่
- (ค) ชุดของข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มกำลังรายงาน
- (ง) ข้อมูลของกรณีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบังคับ ซึ่งอาจทำให้มีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการเงินของกลุ่มกิจการ
- (จ) รายการของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงของข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มที่ไม่ถูกแก้ไข (รายการดังกล่าวไม่จำเป็นต้องรวมการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงซึ่งต่ำกว่าขอบเขตของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อ้างได้อย่างแน่ชัดว่าไม่สำคัญที่แจ้งโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ (ดูย่อหน้าที่ 40(ค))
- (ฉ) ข้อบ่งชี้ถึงความลำเอียงของผู้บริหารที่เป็นไปได้
- (ช) คำอธิบายถึงข้อบกพร่องที่มีสาระสำคัญที่ระบุได้ในการควบคุมภายในที่ระดับกิจการภายในกลุ่ม
- (ซ) เรื่องที่สำคัญอื่น ๆ ซึ่งผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มแจ้งหรือคาดว่าจะแจ้งต่อผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกิจการภายในกลุ่ม รวมถึงการทุจริต หรือข้อสงสัยว่าการทุจริตเกี่ยวกับผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มพนักงาน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการควบคุมภายในที่ระดับกิจการภายในกลุ่มหรืออื่น ๆ ที่การทุจริตเป็นผลให้เกิดการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม
- (ฌ) เรื่องอื่น ๆ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ หรือเรื่องที่คุณสอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มตั้งใจจะให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการสังเกต รวมถึงข้อยกเว้นที่ถูกบันทึกในหนังสือรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มขอจากผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม
- (ณ) ข้อตรวจพบ ข้อสรุป หรือความเห็นโดยรวมของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

การประเมินความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ

การประเมินการติดต่อสื่อสารของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มและความเพียงพอของงาน

42. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องประเมินการติดต่อสื่อสารของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (ดูย่อหน้าที่ 41) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้อง
- (ก) ทหารเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งเกิดจากการประเมินกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มหรือผู้บริหารกลุ่มกิจการ ตามเหมาะสม
  - (ข) พิจารณาว่า จำเป็นหรือไม่ที่ต้องสอบถามเอกสารหลักฐานการตรวจสอบส่วนอื่นของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ที่เกี่ยวข้อง (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก61)

43. ถ้ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการสุ่ว่างงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มไม่เพียงพอ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องพิจารณาใช้วิธีการตรวจสอบใดเพิ่มเติม และปฏิบัติโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มหรือกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ
- ความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชี*
44. ผู้สอบบัญชีต้องได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ เพื่อลดความเสี่ยงในการสอบบัญชีให้อยู่ในระดับต่ำที่สามารถยอมรับได้ และทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถได้ข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นจากการตรวจสอบ¹⁰ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องประเมินว่าได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอหรือไม่ จากวิธีการตรวจสอบที่ใช้กับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวมและการปฏิบัติงานโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการและ ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก62)
45. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการต้องประเมินผลกระทบต่อ การแสดงความเห็นจากการตรวจสอบกลุ่มกิจการต่อการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกแก้ไข (ทั้งที่ระบุโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือแจ้งโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม) และกรณีใด ๆ ที่ไม่สามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก63)

การติดต่อกับผู้บริหารของกลุ่มกิจการและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ

การติดต่อกับผู้บริหารของกลุ่มกิจการ

46. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องพิจารณาว่าข้อบกพร่องในการควบคุมภายในที่ระบุได้เรื่องใดที่จะแจ้งต่อผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและผู้บริหารของกลุ่มกิจการ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 265¹¹ ในการพิจารณานี้ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องพิจารณาถึง
- (ก) ข้อบกพร่องในการควบคุมภายในที่ระดับกลุ่ม ซึ่งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการระบุได้
  - (ข) ข้อบกพร่องในการควบคุมภายในซึ่งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการระบุได้ใน การควบคุมภายในของกิจการภายในกลุ่ม
  - (ค) ข้อบกพร่องในการควบคุมภายในซึ่งผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มนำเสนอให้อยู่ใน ความสนใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ

¹⁰ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200 ย่อหน้าที่ 17

¹¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 265 เรื่อง “การสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในไปยังผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและผู้บริหารของกิจการ”

47. ถ้าการทุจริตถูกระบุโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือนำมาสู่ความสนใจโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (ดูย่อหน้าที่ 41(ซ)) หรือข้อมูลที่บ่งชี้ว่าอาจมีการทุจริต กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องแจ้งเรื่องนี้ในเวลาที่เหมาะสมกับผู้บริหารของกลุ่มกิจการในระดับที่เหมาะสม เพื่อแจ้งถึงความรับผิดชอบเบื้องต้นในการป้องกันหรือสืบหาเหตุการณ์การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของผู้บริหาร (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก64)
48. ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอาจถูกกำหนดโดยกฎหมาย ข้อบังคับหรือเหตุผลอื่น ให้แสดงความเห็นจากการตรวจสอบต่องบการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่ง ในกรณีนั้น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องขอให้ผู้บริหารของกลุ่มกิจการแจ้งผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์ใด ๆ ที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการทราบ ซึ่งอาจมีนัยสำคัญต่องบการเงินของกิจการภายในกลุ่มแต่ผู้บริหารกิจการภายในกลุ่มไม่ทราบ ถ้าผู้บริหารของกลุ่มกิจการปฏิเสธที่จะแจ้งเหตุการณ์นั้นต่อผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องหารือสถานการณ์นั้นกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ ถ้าสถานการณ์ยังไม่ถูกแก้ไข กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องพิจารณาว่าจะแนะนำให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มไม่ออกรายงานของผู้สอบบัญชีต่องบการเงินของกิจการภายในกลุ่มจนกระทั่งสถานการณ์นั้นถูกแก้ไขหรือไม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อควรพิจารณาเกี่ยวกับกฎหมายและการรักษาความลับทางวิชาชีพ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก65)

การติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ

49. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องแจ้งเรื่องดังต่อไปนี้ต่อผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ เพิ่มเติมจากข้อกำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 260 (ปรับปรุง)¹² และมาตรฐานการสอบบัญชีอื่น (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก66)
- (ก) ภาพรวมของประเภทของงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม
  - (ข) ภาพรวมของลักษณะของการมีส่วนร่วมที่วางแผนไว้ของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ในงานที่ปฏิบัติโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ
  - (ค) กรณีซึ่งการประเมินของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเพิ่มความกังวลเกี่ยวกับคุณภาพของงานของผู้สอบบัญชีนั้น
  - (ง) ข้อจำกัดใด ๆ ต่อการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ตัวอย่างเช่น การเข้าถึงข้อมูลของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจถูกจำกัด
  - (จ) การทุจริตหรือข้อสงสัยว่ามีการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารของกลุ่มกิจการ ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม พนักงานซึ่งมีบทบาทสำคัญในการควบคุมที่ระดับกลุ่มหรืออื่น ๆ ซึ่งการทุจริตเป็นผลให้มีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

¹² มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 260 (ปรับปรุง) เรื่อง “การสื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแล”

เอกสารหลักฐาน

50. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องรวมเรื่องต่อไปนี้ในเอกสารหลักฐานการตรวจสอบ¹³
- (ก) การวิเคราะห์กิจการภายในกลุ่ม ที่บ่งชี้ว่ามีนัยสำคัญ และประเภทของงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม
  - (ข) ลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขต ของการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการในงานที่ปฏิบัติโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มต่อกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ รวมถึง การสอบทานของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับส่วนที่เกี่ยวข้องของเอกสารหลักฐานและข้อสรุปของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มที่เหมาะสม
  - (ค) การติดต่อที่เป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มตามข้อกำหนดที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการระบุไว้

การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น

กิจการภายในกลุ่มที่ขึ้นอยู่กับตรวจสอบตามกฎหมาย ข้อบังคับหรือเหตุผลอื่น

(อ้างถึงย่อหน้าที่ 3)

- ก1. ปัจจัยที่อาจกระทบต่อการตัดสินใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ที่จะใช้การตรวจสอบตามที่กำหนดโดยกฎหมาย ข้อบังคับหรือสำหรับเหตุผลอื่น เพื่อให้ได้หลักฐานการสอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือไม่ ปัจจัยดังกล่าวรวมถึงเรื่องต่อไปนี้
- ความแตกต่างในแม่บทการรายงานทางการเงิน ที่นำมาใช้ในการจัดทำงบการเงินของกิจการภายในกลุ่มและที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินของกลุ่มกิจการ
  - ความแตกต่างในมาตรฐานการตรวจสอบและอื่น ๆ ที่นำมาใช้โดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มและที่นำมาใช้ในการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ
  - การตรวจสอบงบการเงินของกิจการภายในกลุ่มจะเสร็จสมบูรณ์ทันเวลาตามกำหนดการรายงานทางการเงินของกลุ่มกิจการหรือไม่

คำจำกัดความ

กิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ 9 (ก))

- ก2. โครงสร้างของกลุ่มกิจการหนึ่งกลุ่มกระทบต่อการระบุกิจการภายในกลุ่มอย่างไร ตัวอย่างเช่น ระบบการรายงานทางการเงินกลุ่มกิจการอาจใช้เกณฑ์โครงสร้างขององค์กร ซึ่งให้ข้อมูลทางการเงินที่จัดทำโดยบริษัทใหญ่และบริษัทย่อยหนึ่งบริษัทหรือมากกว่า กิจการร่วมค้า หรือผู้ถูกลงทุน ซึ่งบันทึกบัญชีโดยวิธีส่วนได้เสียหรือวิธีราคาทุน โดยสำนักงานใหญ่ และแผนกหรือสาขาหนึ่งหรือมากกว่า หรือการรวมกันของทั้งสอง อย่างไรก็ตาม บางกลุ่มกิจการอาจ

¹³ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 230 เรื่อง “เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ” ย่อหน้าที่ 8-11 และย่อหน้าที่ 66

จัดตั้งระบบการรายงานทางการเงินตามหน้าที่งาน กระบวนการ ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ (หรือโดยกลุ่มของผลิตภัณฑ์หรือบริการ) หรือทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ในกรณีเหล่านี้ กิจการหรือกิจกรรมทางธุรกิจ ซึ่งผู้บริหารของกลุ่มกิจการหรือกิจการภายในกลุ่มจัดทำข้อมูลทางการเงิน ซึ่งถูกรวมอยู่ในงบการเงินกลุ่มกิจการอาจเป็นหน้าที่งาน กระบวนการ ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ (หรือกลุ่มของผลิตภัณฑ์หรือบริการ) หรือทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์

- ก3. ระบบการรายงานทางการเงินของกลุ่มกิจการอาจมีกิจการภายในกลุ่มหลายระดับ ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นการเหมาะสมมากขึ้นที่จะระบุกิจการภายในกลุ่มในระดับของการรวมกันเป็นแต่ละกลุ่มย่อยแทนการแยกเป็นแต่ละกิจการภายในกลุ่ม
- ก4. กิจการภายในกลุ่มที่รวมกันในระดับหนึ่ง ๆ อาจถือเป็นหนึ่งกิจการภายในกลุ่มเพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบกลุ่มกิจการ อย่างไรก็ตาม หนึ่งกิจการภายในกลุ่มดังกล่าวอาจจัดทำงบการเงินของกลุ่มกิจการ ซึ่งมีข้อมูลทางการเงินของหลายกิจการภายในกลุ่มรวมเข้าด้วยกัน (เช่น กลุ่มย่อยหนึ่งกลุ่ม) มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้อาจนำมาใช้โดยผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการที่แตกต่างกันเพื่อกลุ่มย่อยต่าง ๆ ภายในกลุ่มกิจการใหญ่กลุ่มหนึ่ง

กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 9 (ก))

- ก5. ขณะที่ความมีนัยสำคัญทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่งเพิ่มขึ้น โดยปกติความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการก็เพิ่มขึ้น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจใช้อัตราร้อยละของข้อมูลอ้างอิงที่ถูกเลือกเป็นเกณฑ์ เพื่อใช้ช่วยในการระบุกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญทางการเงิน การกำหนดข้อมูลอ้างอิงและกำหนดอัตราร้อยละที่จะใช้เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยขึ้นอยู่กับลักษณะและสถานการณ์ของกลุ่มกิจการ ข้อมูลอ้างอิงที่เหมาะสมอาจรวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน กระแสเงินสด กำไร หรือรายได้ของกลุ่มกิจการ ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจพิจารณาว่ากิจการภายในกลุ่มที่มีข้อมูลอ้างอิงเกินร้อยละ 15 ของข้อมูลอ้างอิงที่ถูกเลือก คือกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม การใช้อัตราร้อยละที่สูงหรือต่ำกว่า ให้ถือตามความเหมาะสมของแต่ละสถานการณ์
- ก6. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจระบุกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญจากกิจการภายในกลุ่มหนึ่งที่น่าจะมีความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ เนื่องจากลักษณะหรือสถานการณ์เฉพาะ (เช่น ความเสี่ยงซึ่งต้องมีการพิจารณาเรื่องการตรวจสอบเป็นพิเศษ¹⁴) ตัวอย่างเช่น กิจการภายในกลุ่มหนึ่งอาจรับผิดชอบในการค้าอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้กลุ่มเกิดความเสี่ยงที่มี

¹⁴ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 27-29

นัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของกลุ่มกิจการ ถึงแม้ว่ากิจการภายในกลุ่มนั้นจะไม่มีนัยสำคัญทางการเงินต่อกลุ่มกิจการก็ตาม

ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ 9 (ข))

ก7. สมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่งเพื่อการตรวจสอบกลุ่มกิจการตามการร้องขอของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ในกรณีนี้ สมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวคือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มด้วยเช่นกัน

ความรับผิดชอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 11)

ก8. แม้ว่าผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอาจปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มเพื่อการตรวจสอบกลุ่มกิจการ และรับผิดชอบต่อประเด็นโดยรวม ข้อสรุปหรือความเห็นจากการตรวจสอบกิจการภายในกลุ่ม ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการหรือสำนักงานของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการรับผิดชอบสำหรับการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ

ก9. เมื่อความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการอยู่ในรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปเพราะว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการไม่สามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่งกิจการหรือมากกว่า วรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไปในรายงานของผู้สอบบัญชีต้องบการเงินของกลุ่มกิจการ ให้อธิบายเหตุผลถึงความไม่สามารถนั้นโดยไม่อ้างถึงผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม เว้นแต่ว่าการอ้างถึงดังกล่าวจำเป็นสำหรับการอธิบายอย่างเพียงพอถึงสถานการณ์นั้น¹⁵

การรับงานใหม่และการรับงานต่อเนื่อง

การทำความเข้าใจในขั้นตอนของการรับงานใหม่หรือการรับงานต่อเนื่อง (อ้างถึงย่อหน้าที่ 12)

ก10. ในกรณีของการรับงานใหม่ ความเข้าใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับกลุ่มกิจการ กิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกลุ่มกิจการอาจได้มาจาก

- ข้อมูลที่จัดให้โดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ
- การติดต่อสื่อสารกับผู้บริหารของกลุ่มกิจการ
- การติดต่อสื่อสารกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการคนก่อน ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม หรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ในกรณีที่เหมาะสม

ก11. การทำความเข้าใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจรวมถึงเรื่องต่อไปนี้

¹⁵ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 705 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 20

- โครงสร้างของกลุ่มกิจการ รวมทั้งโครงสร้างทางกฎหมาย และโครงสร้างองค์กร (เช่น ระบบการรายงานทางการเงินของกลุ่มกิจการมีการจัดการอย่างไร)
  - กิจกรรมทางธุรกิจของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญต่อกลุ่มกิจการ รวมถึงสภาพแวดล้อมทางอุตสาหกรรมและข้อบังคับ สภาพแวดล้อมทางการเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นเกิดขึ้น
  - การใช้บริการจากองค์กรที่ให้บริการ รวมถึงหน่วยงานบริการที่ใช้ร่วมกัน
  - คำอธิบายการควบคุมที่ระดับกลุ่ม
  - ความซับซ้อนของกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม
  - ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มที่ไม่ได้มาจากสำนักงานหรือสำนักงานเครือข่ายของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือไม่ และเหตุผลของผู้บริหารของกลุ่มกิจการในการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีมากกว่าหนึ่งคน
  - กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ
    - สามารถเข้าถึง ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ ผู้บริหารของกลุ่มกิจการ ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกิจการภายในกลุ่ม ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม ข้อมูลของกิจการภายในกลุ่มและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (รวมถึงเอกสารหลักฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องที่ถามหาโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ) โดยไม่ถูกจำกัดหรือไม่
    - จะสามารถปฏิบัติงานที่จำเป็นเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือไม่
- ก12. ในกรณีการรับงานต่อเนื่อง ความสามารถของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการที่จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพออาจถูกกระทบโดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ตัวอย่างเช่น
- การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของกลุ่มกิจการ (ตัวอย่างเช่น การซื้อเพิ่ม การจำหน่าย การจัดองค์กรใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงการจัดการในระบบการรายงานทางการเงินของกลุ่มกิจการ)
  - การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมทางธุรกิจของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญต่อกลุ่มกิจการ
  - การเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ ผู้บริหารของกลุ่มกิจการ หรือผู้บริหารหลักของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ
  - ความกังวลของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ในการพิจารณาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และความสามารถของผู้บริหารของกลุ่มกิจการหรือกิจการภายในกลุ่ม
  - การเปลี่ยนแปลงในการควบคุมที่ระดับกลุ่ม
  - การเปลี่ยนแปลงในแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้

ความคาดหวังที่จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 13)

ก13. กลุ่มกิจการหนึ่งกลุ่มอาจประกอบด้วยกิจการภายในกลุ่มที่ไม่ถูกพิจารณาว่าเป็นกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญเท่านั้น ในสถานการณ์เหล่านี้ ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการสามารถคาดหวังอย่างสมเหตุสมผลว่าจะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ถ้ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการสามารถที่จะ

- (ก) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของบางกิจการภายในกลุ่มเหล่านี้
- (ข) มีส่วนเกี่ยวข้องในงานที่ปฏิบัติโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มอื่นตามขอบเขตที่จำเป็นเพื่อที่จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ

การเข้าถึงข้อมูล (อ้างถึงย่อหน้าที่ 13)

ก14. การเข้าถึงข้อมูลของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจถูกจำกัดโดยสถานการณ์ซึ่งไม่สามารถจัดการได้โดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ ตัวอย่างเช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับความลับและข้อมูลที่เป็นความลับ หรือการปฏิเสธโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเกี่ยวกับการเข้าถึงเอกสารหลักฐานการตรวจสอบ ซึ่งขอโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ หรืออาจถูกจำกัดโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการเช่นกัน

ก15. กรณีที่การเข้าถึงข้อมูลถูกจำกัดโดยสถานการณ์ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจยังคงสามารถที่จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ อย่างไรก็ตาม มีความน่าจะเป็นน้อยเมื่อความมีนัยสำคัญของกิจการภายในกลุ่มเพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจไม่สามารถเข้าถึงผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลผู้บริหารหรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มซึ่งถูกบันทึกบัญชีโดยวิธีส่วนได้เสีย (รวมถึงเอกสารหลักฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องที่ขอโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ) ถ้ากิจการภายในกลุ่มไม่ใช่กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการมีงบการเงินของกิจการภายในกลุ่มชุดสมบูรณ์ รวมถึงรายงานของผู้สอบบัญชีและเข้าถึงข้อมูลที่เก็บรักษาโดยผู้บริหารกลุ่มกิจการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการภายในกลุ่มนั้น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจสรุปว่าข้อมูลนี้เป็นหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในกลุ่มนั้น อย่างไรก็ตาม ถ้ากิจการภายในกลุ่มเป็นกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการจะไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดตามย่อหน้าที่ 30-31 ซึ่งกำหนดให้มีส่วนร่วมในงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม เพราะฉะนั้น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการจะไม่สามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งเกี่ยวกับกิจการภายในกลุ่มนั้น ผลกระทบของการที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการไม่สามารถได้รับหลักฐาน

การสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอถูกพิจารณาตามเงื่อนไขของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 705 (ปรับปรุง)

- ก16. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการจะไม่สามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ถ้าผู้บริหารของกลุ่มกิจการจำกัดการเข้าถึงของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มต่อข้อมูลของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ
- ก17. แม้ว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจสามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ถ้าการจำกัดการเข้าถึงดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกิจการภายในกลุ่มหนึ่งซึ่งพิจารณาว่าไม่ใช่กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ เหตุผลสำหรับการจำกัดอาจกระทบต่อการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ตัวอย่างเช่น อาจกระทบต่อความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับการตอบสนองของผู้บริหารของกลุ่มกิจการต่อการสอบถามของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการและคำรับรองของผู้บริหารกลุ่มกิจการต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ
- ก18. กฎหมายหรือข้อบังคับอาจห้ามผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการ ไม่ให้ปฏิเสธหรือถอนตัวจากงาน ตัวอย่างเช่น ในบางประเทศ ผู้สอบบัญชีถือว่าจ้างสำหรับช่วงเวลาที่กำหนดและห้ามถอนตัวก่อนสิ้นสุดช่วงเวลานั้น ในภาครัฐ ผู้สอบบัญชีอาจไม่มีทางเลือกในการปฏิเสธหรือการถอนตัวจากงาน เนื่องจากลักษณะของข้อบังคับหรือข้อพิจารณาเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ ในสถานการณ์เหล่านี้ มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ยังคงใช้สำหรับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ และผลกระทบของความไม่สามารถของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการที่จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอถูกพิจารณาตามเงื่อนไขในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 705 (ปรับปรุง)
- ก19. ภาคผนวก 1 แสดงตัวอย่างของรายงานของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการแสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไข ซึ่งใช้เกณฑ์เกี่ยวกับความไม่สามารถของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการที่จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวข้องกับกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญหนึ่งซึ่งบันทึกบัญชีโดยวิธีส่วนได้เสีย แต่ตามดุลยพินิจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ผลกระทบมีสาระสำคัญแต่ไม่แผ่กระจาย

ข้อตกลงในงาน (อ้างถึงย่อหน้าที่ 14)

- ก20. ข้อตกลงในงานระบุถึงแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้¹⁶ ข้อความเพิ่มเติมอาจถูกรวมในข้อตกลงในงานสอบบัญชีกลุ่มกิจการ เช่นข้อความเกี่ยวกับ
- การติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มไม่ควรถูกจำกัดภายใต้ขอบเขตที่เป็นไปได้ของกฎหมายหรือข้อบังคับ

¹⁶ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210 ย่อหน้าที่ 8

- การติดต่อสื่อสารที่สำคัญระหว่างผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกิจการภายในกลุ่ม และผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม รวมถึงการติดต่อสื่อสารกันในเรื่องข้อบกพร่องของการควบคุมภายในที่มีนัยสำคัญ ควรถูกแจ้งต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเช่นกัน
- การติดต่อสื่อสารที่สำคัญระหว่างหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลและกิจการภายในกลุ่ม ที่เกี่ยวกับเรื่องการรายงานทางการเงินควรถูกแจ้งต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ
- ขอบเขตที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการพิจารณาว่าจำเป็น ควรได้รับอนุญาตเกี่ยวกับ
  - การเข้าถึงข้อมูลของกิจการภายในกลุ่ม ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกิจการภายในกลุ่ม ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (รวมถึงเอกสารหลักฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องซึ่งถามหาโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ)
  - การปฏิบัติงานหรือการขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มหนึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม

ก21. ข้อจำกัดกำหนดให้มี

- การเข้าถึงของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต่อข้อมูลของกิจการภายในกลุ่ม ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกิจการภายในกลุ่ม ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม หรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (รวมถึงเอกสารหลักฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องซึ่งขอโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ) หรือ
- งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม

หลังจากการรับงานการตรวจสอบกลุ่มกิจการของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการ หากไม่สามารถที่จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งอาจกระทบต่อการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ อาจนำไปสู่การถอนตัวจากงาน ซึ่งการถอนตัวเป็นไปได้อย่างได้กฎหมายหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมและการแผนการตรวจสอบ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 16)

ก22. การสอบทานกลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมและแผนการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการ เป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการสำหรับการจัดการงานสอบบัญชีกลุ่มกิจการ

การทำความเข้าใจกลุ่มกิจการ กิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกลุ่มกิจการ

เหตุการณ์ที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการทำความเข้าใจ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 17)

ก23. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง) ให้แนวทางเกี่ยวกับสถานการณ์ ซึ่งผู้สอบบัญชีอาจพิจารณาเมื่อทำความเข้าใจในอุตสาหกรรม ข้อบังคับและปัจจัยภายนอกอื่น ซึ่งกระทบ

ต่อกิจการ รวมถึงแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้ ลักษณะของกิจการ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์และความเสี่ยงทางธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และการวัดมูลค่าและการสอบทาน การดำเนินงานทางการเงินของกิจการ¹⁷ ภาคผนวก 2 ของมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ให้แนวทางเกี่ยวกับสถานการณ์เฉพาะต่อกลุ่มกิจการรวมถึงกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม

คำสั่งที่ออกโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการถึงกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ 17)

ก24. เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินเป็นรูปแบบเดียวกันและเปรียบเทียบกันได้ โดยปกติผู้บริหารของกลุ่มกิจการออกคำสั่งถึงกิจการภายในกลุ่ม คำสั่งดังกล่าวระบุข้อกำหนดสำหรับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มซึ่งถูกรวมอยู่ในงบการเงินของกลุ่มกิจการและมักรวมถึงคู่มือวิธีการรายงานทางการเงินและชุดการรายงาน โดยปกติ ชุดการรายงานประกอบด้วยรูปแบบมาตรฐานสำหรับการให้ข้อมูลทางการเงินเพื่อการรวมกันในงบการเงินของกลุ่มกิจการ อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปชุดการรายงานไม่อยู่ในรูปแบบของงบการเงินที่สมบูรณ์ซึ่งจัดทำและแสดงรายการที่นำเสนอตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้

ก25. โดยทั่วไป คำสั่งครอบคลุมถึง

- นโยบายการบัญชีที่ใช้
- กฎหมายและข้อกำหนดการเปิดเผยข้อมูลอื่นที่นำมาใช้กับงบการเงินกลุ่มกิจการ รวมถึง
  - การระบุและการรายงานแยกตามส่วนงาน
  - ความสัมพันธ์และรายการระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
  - รายการระหว่างกันและกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง
  - ยอดคงเหลือทางบัญชีระหว่างกัน
- กำหนดเวลาการรายงาน

ก26. ความเข้าใจในคำสั่งของผู้บริหารของกลุ่มกิจการของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ อาจรวมรายการต่อไปนี้

- ความชัดเจนและความสามารถปฏิบัติได้ของคำสั่งเพื่อให้ชุดการรายงานเสร็จสมบูรณ์
- คำสั่งนั้น
  - อธิบายลักษณะของแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้อย่างเพียงพอหรือไม่
  - ให้จัดเตรียมการเปิดเผยข้อมูลให้เพียงพอเพื่อเป็นไปตามข้อกำหนดของแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้หรือไม่ ตัวอย่างเช่น การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับรายการและความสัมพันธ์ของกิจการที่เกี่ยวข้องกัน และข้อมูลแยกตามส่วนงาน
  - ให้จัดเตรียมการระบุรายการปรับปรุงเพื่อจัดทำงบการเงินรวมหรือไม่ ตัวอย่างเช่น รายการระหว่างกันและกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง และยอดคงเหลือตามบัญชีระหว่างกัน

¹⁷ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ ก25-ก49

○ ให้จัดเตรียมการอนุมัติข้อมูลทางการเงินโดยผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มหรือไม่
การทุจริต (อ้างอิงย่อหน้าที่ 17)

ก27. ผู้สอบบัญชีถูกกำหนดให้ระบุและประเมินความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเนื่องจากการทุจริต และถูกกำหนดให้ออกแบบและใช้วิธีที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ประเมินได้¹⁸ ข้อมูลที่ใช้เพื่อระบุความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินกลุ่มกิจการเนื่องจากการทุจริตอาจรวมถึงรายการต่อไปนี้

- การประเมินความเสี่ยงของผู้บริหารของกลุ่มกิจการ ซึ่งงบการเงินของกลุ่มกิจการอาจแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญอันเป็นผลจากการทุจริต
- กระบวนการของผู้บริหารกลุ่มกิจการในการระบุและตอบสนองต่อความเสี่ยงจากการทุจริตในกลุ่มกิจการ รวมถึงความเสี่ยงจากการทุจริตที่เฉพาะใด ๆ ที่ระบุโดยผู้บริหารกลุ่มกิจการ หรือยอดคงเหลือทางบัญชี ประเภทของรายการ หรือการเปิดเผยข้อมูลซึ่งความเสี่ยงจากการทุจริตอาจจะมีอยู่
- มีกิจการภายในกลุ่มเฉพาะซึ่งอาจจะมีความเสี่ยงจากการทุจริตหรือไม่
- ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ ติดตามกระบวนการของผู้บริหารของกลุ่มกิจการในการระบุและตอบสนองต่อความเสี่ยงจากการทุจริตในกลุ่มอย่างไร และการควบคุม ซึ่งผู้บริหารของกลุ่มกิจการกำหนดเพื่อลดความเสี่ยงเหล่านี้อย่างไร
- การตอบสนองของผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ ผู้บริหารของกลุ่มกิจการ หรือบุคคลในหน่วยงานตรวจสอบภายใน (และถ้าพิจารณาว่าเหมาะสม ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม และอื่น ๆ) ต่อการสอบถามของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับการรับทราบถึงการทุจริตที่เกิดขึ้นจริงที่น่าสงสัยหรือที่ถูกกล่าวหา ซึ่งกระทบต่อกิจการภายในกลุ่มหรือกลุ่มกิจการหรือไม่

การหารือระหว่างสมาชิกกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินกลุ่มกิจการ รวมถึงความเสี่ยงจากการทุจริต (อ้างอิงย่อหน้าที่ 17)

ก28. สมาชิกหลักของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานถูกกำหนดให้หารือข้อสงสัยในกิจการเกี่ยวกับการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด โดยเน้นที่ความเสี่ยงอันเนื่องจากการทุจริตเป็นการเฉพาะ ในการตรวจสอบกลุ่มกิจการ การหารือเหล่านี้อาจรวมถึงผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มด้วยเช่นกัน¹⁹ การพิจารณาของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการเกี่ยวกับบุคคลซึ่งรวมอยู่ในการหารือ การหารือจะ

¹⁸ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 เรื่อง “ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการพิจารณาการทุจริตในการตรวจสอบงบการเงิน”

¹⁹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 ย่อหน้าที่ 15 และมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง) ย่อหน้าที่ 10

เกิดขึ้นเมื่อไหร่และอย่างไร และขอบเขตในการหารือถูกกระทบโดยหลายปัจจัย เช่น ประสิทธิภาพปีก่อนกับกลุ่มกิจการ

ก29. การหารือให้โอกาสในเรื่อง

- การแบ่งปันความรู้ของกิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกิจการภายในกลุ่ม รวมถึงการควบคุมที่ระดับกลุ่ม
- การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงทางธุรกิจของกิจการภายในกลุ่มหรือกลุ่มกิจการ
- การแลกเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับงบการเงินกลุ่มกิจการ ซึ่งอาจมีข้อสงสัยต่อการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญเนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดในส่วนใดและอย่างไร ผู้บริหารของกลุ่มกิจการและผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มสามารถกระทำและปกปิดการรายงานทางการเงินโดยทุจริตอย่างไร และสินทรัพย์ของกิจการภายในกลุ่มสามารถนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสมอย่างไร
- การระบุวิธีปฏิบัติที่นำมาใช้โดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการหรือกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งอาจลำเอียงหรือถูกออกแบบเพื่อบริหารกำไร ซึ่งสามารถนำไปสู่การรายงานทางการเงินที่ทุจริต ตัวอย่างเช่น วิธีปฏิบัติที่รับรู้รายได้ไม่เป็นไปตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้
- การพิจารณาปัจจัยภายในและภายนอกที่ทราบที่กระทบต่อกลุ่มกิจการ ซึ่งอาจก่อให้เกิดแรงจูงใจหรือความกดดันต่อผู้บริหารของกลุ่มกิจการ ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม หรืออื่น ๆ เพื่อกระทำการทุจริต ให้โอกาสสำหรับการกระทำการทุจริต หรือบ่งชี้ธรรมเนียมปฏิบัติหรือสภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้บริหารกลุ่มกิจการ ผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม หรืออื่น ๆ สามารถอธิบายเหตุผลของการกระทำการทุจริต
- การพิจารณาความเสี่ยงที่ผู้บริหารกลุ่มกิจการหรือกิจการภายในกลุ่ม เข้าแทรกแซงการควบคุมที่กำหนดไว้
- การพิจารณาว่างบการเงินของกิจการภายในกลุ่มได้จัดทำขึ้นตามนโยบายการบัญชีเดียวกันกับงบการเงินของกลุ่มกิจการหรือไม่ และถ้าไม่เหมือนกัน นโยบายการบัญชีที่แตกต่างกันถูกระบุและปรับปรุงอย่างไร (ซึ่งกำหนดโดยแม่บทการบัญชีในการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้)
- การหารือเรื่องการทุจริตถูกระบุในกิจการภายในกลุ่ม หรือข้อมูลซึ่งบ่งชี้ถึงความมีอยู่ของการทุจริตในกิจการภายในกลุ่มหนึ่ง
- การแบ่งปันข้อมูล ซึ่งอาจชี้ให้เห็นถึงการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศ หรือข้อบังคับ ตัวอย่างเช่น การให้สินบนและการใช้ราคาโอนที่ไม่เหมาะสม

ปัจจัยความเสี่ยง (อ้างอิงย่อหน้าที่ 18)

ก30. ภาคผนวก 3 แสดงตัวอย่างของเงื่อนไขหรือเหตุการณ์โดยลำพังหรือรวมกัน อาจแสดง ความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการเงินกลุ่มกิจการ รวมถึงความเสี่ยงเนื่องจากการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (อ้างอิงย่อหน้าที่ 18)

ก31. การประเมินความเสี่ยงที่ระดับกลุ่มของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับการ แสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการเงินกลุ่มใช้เกณฑ์ข้อมูลดังต่อไปนี้

- ข้อมูลที่ได้รับจากความเข้าใจกลุ่มกิจการ กิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกลุ่ม กิจการ และเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม รวมถึงหลักฐานการสอบบัญชี ที่ได้รับการประเมินการออกแบบและการนำไปปฏิบัติของการควบคุมที่ระดับกลุ่ม และการควบคุมที่เกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินรวม
- ข้อมูลที่ได้รับจากผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

การทำความเข้าใจผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างอิงย่อหน้าที่ 19)

ก32. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการ ภายในกลุ่ม เมื่อวางแผนที่จะขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูล ทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มเพื่อการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ตัวอย่างเช่น อาจไม่จำเป็นต้อง ได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเหล่านั้น ถ้ากลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบกลุ่มกิจการวางแผนที่จะใช้วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบเท่านั้นที่ระดับกลุ่ม

วิธีปฏิบัติเพื่อที่จะได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มและแหล่งที่มาของ หลักฐานการสอบบัญชี (อ้างอิงย่อหน้าที่ 19)

ก33. ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีปฏิบัติของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ เพื่อที่จะได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มถูกกระทบ โดยหลายปัจจัย เช่น ประสบการณ์ในปีก่อนหรือความรู้ของผู้สอบบัญชีของกิจการภายใน กลุ่ม และระดับที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการและผู้สอบบัญชีของกิจการภายใน กลุ่มอยู่ภายใต้นโยบายและวิธีปฏิบัติเดียวกัน ตัวอย่างเช่น

- กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มได้แบ่งปัน กันในเรื่องเหล่านี้หรือไม่
  - นโยบายและวิธีปฏิบัติสำหรับการปฏิบัติงานเดียวกัน (เช่น วิธีการตรวจสอบ)
  - นโยบายและวิธีปฏิบัติของการควบคุมคุณภาพเดียวกัน
  - นโยบายและวิธีปฏิบัติในการติดตามผลเดียวกัน
- ความสอดคล้องหรือความคล้ายคลึงเกี่ยวกับ
  - กฎหมายและข้อบังคับ หรือระบบทางกฎหมาย
  - การกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพ ข้อบังคับและความเชื่อมั่นในคุณภาพจากภายนอก

- การศึกษาและการอบรม
- มาตรฐานและองค์การวิชาชีพ
- ภาษาและวัฒนธรรม

ก34. ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบซึ่งกันและกันและไม่ได้แยกออกจากกัน ตัวอย่างเช่น ขอบเขตของวิธีปฏิบัติของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเพื่อได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ก. อาจน้อยกว่าขอบเขตของวิธีปฏิบัติของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเพื่อได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ข. เมื่อกิจการภายในกลุ่ม ก. ใช้การควบคุมคุณภาพเดียวกันและนโยบายและวิธีปฏิบัติในการติดตามผลเดียวกันและวิธีการตรวจสอบเดียวกันหรือปฏิบัติงานอยู่ในประเทศเดียวกันกับผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการ ในขณะที่กิจการภายในกลุ่ม ข. ไม่ใช้การควบคุมคุณภาพเดียวกันและนโยบายและวิธีปฏิบัติในการติดตามผลเดียวกันและวิธีการตรวจสอบเดียวกันหรือปฏิบัติงานอยู่ในต่างประเทศ ลักษณะของวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ก. และ ข. อาจแตกต่างกันเช่นกัน

ก35. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มในหลาย ๆ ทาง ในปีแรกของการมีส่วนร่วมของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจทำดังนี้

- ประเมินผลของระบบการติดตามการควบคุมคุณภาพที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มจากสำนักงานหนึ่งหรือสำนักงานเครือข่ายซึ่งดำเนินงานภายใต้และปฏิบัติตามนโยบายและวิธีปฏิบัติในการติดตามผลเดียวกัน²⁰
- ตรวจสอบผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเพื่อหาหรือสถานการณ์ตามย่อหน้าที่ 19 (ก) ถึง (ค)
- ขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มยืนยันสถานการณ์ตามที่อ้างถึงในย่อหน้าที่ 19 (ก) ถึง (ค) เป็นลายลักษณ์อักษร ภาคผนวก 4 แสดงตัวอย่างของคำยืนยันที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม
- ขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ตามย่อหน้าที่ 19 (ก) ถึง (ค)
- หารือกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มร่วมกับผู้ร่วมงานในสำนักงานของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการ หรือบุคคลที่สามที่มีชื่อเสียง ซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม
- ขอคำยืนยันจากองค์กรวิชาชีพหนึ่งหรือหลายแห่งที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเป็นสมาชิกอยู่ หรือหน่วยงานที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มได้รับใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพ หรือจากบุคคลอื่น

²⁰ ตามที่กำหนดโดยมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 เรื่อง “การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง” ย่อหน้าที่ 54

ในปีถัดมา ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอาจใช้เกณฑ์จากประสบการณ์
ในปีก่อนของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม
กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจร้องขอผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มให้ยืนยัน
ว่ามีสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 19 (ก) ถึง (ค) เปลี่ยนแปลงไป
จากปีก่อนหรือไม่

ก36. กรณีที่มีองค์การวิชาชีพอิสระควบคุมดูแลวิชาชีพการสอบบัญชีและมีการติดตามคุณภาพของ
การตรวจสอบ การรับทราบเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของข้อบังคับอาจช่วยให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน
ตรวจสอบกลุ่มกิจการประเมินความเป็นอิสระและความสามารถของผู้สอบบัญชีของกิจการ
ภายในกลุ่ม ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของข้อบังคับอาจได้รับจากผู้สอบบัญชีของกิจการ
ภายในกลุ่มหรือข้อมูลที่ได้จากองค์การวิชาชีพอิสระ

ข้อกำหนดทางจรรยาบรรณซึ่งเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 19 (ก))

ก37. เมื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่งสำหรับการตรวจสอบ
กลุ่มกิจการ ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอยู่ภายใต้ข้อกำหนดทางจรรยาบรรณ ซึ่ง
เกี่ยวกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ข้อกำหนดดังกล่าวอาจแตกต่างหรือเพิ่มเติมจาก
ข้อกำหนดที่ใช้กับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเมื่อปฏิบัติการตรวจสอบตามกฎหมาย
ของประเทศของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ดังนั้น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่ม
กิจการต้องทำความเข้าใจว่า ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเข้าใจและจะปฏิบัติตาม
ข้อกำหนดทางจรรยาบรรณ ซึ่งเกี่ยวกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ เพียงพอที่จะปฏิบัติตาม
ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มในการตรวจสอบกลุ่มกิจการ

ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ 19 (ข))

ก38. การทำความเข้าใจกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ
ทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอาจรวมถึงการทำความเข้าใจว่าผู้สอบบัญชี
ของกิจการภายในกลุ่ม

- มีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่น ๆ ที่นำมาใช้กับ
การตรวจสอบกลุ่มกิจการเพียงพอที่จะปฏิบัติตามความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีของ
กิจการภายในกลุ่มในการตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือไม่
- มีทักษะเฉพาะ (ตัวอย่างเช่น ความรู้เฉพาะในอุตสาหกรรม) ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
เกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มเฉพาะหรือไม่
- ในกรณีที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจเกี่ยวกับแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้
ซึ่งเพียงพอที่จะปฏิบัติตามความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มใน
การตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือไม่ (คำสั่งที่ออกโดยผู้บริหารกลุ่มกิจการถึงกิจการภายใน
กลุ่มมักอธิบายลักษณะของแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้)

การนำไปปฏิบัติกรณีการทำความเข้าใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ 20)

- ก39. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการไม่สามารถข้ามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มไม่เป็นอิสระโดยการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มหรือโดยการปฏิบัติการประเมินความเสี่ยงเพิ่มเติมหรือวิธีการตรวจสอบเพิ่มเติมต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม
- ก40. อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจข้ามประเด็นที่มีความน่ากังวลน้อยกว่าไปได้ คือความกังวลเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (ตัวอย่างเช่น การขาดความรู้เฉพาะในอุตสาหกรรม) หรือข้อเท็จจริงที่ว่าผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มไม่ได้ปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ข้อบังคับในการกำกับดูแลผู้สอบบัญชีมีการนำมาใช้อย่างจริงจัง โดยการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มหรือโดยการปฏิบัติการประเมินความเสี่ยงเพิ่มเติมหรือวิธีการตรวจสอบเพิ่มเติมต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม
- ก41. กรณีที่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามการเข้าถึงส่วนที่เกี่ยวข้องของเอกสารหลักฐานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม เพื่อแก้ไขประเด็นนี้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มจัดทำบันทึกข้อความ ซึ่งครอบคลุมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ความมีสาระสำคัญ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 21-23)

- ก42. ผู้สอบบัญชีถูกกำหนดให้²¹
- (ก) เมื่อกำหนดกลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวม พิจารณา
- (1) ความมีสาระสำคัญสำหรับงบการเงินโดยรวม
  - (2) ในสถานการณ์เฉพาะของกิจการ ถ้ามีประเภทของรายการ ยอดคงเหลือทางบัญชี หรือการเปิดเผยข้อมูลใด มีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง ซึ่งมีจำนวนเงินต่ำกว่าความมีสาระสำคัญของงบการเงินโดยรวม ซึ่งคาดอย่างสมเหตุสมผลว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้ที่ยึดเกณฑ์จากงบการเงิน ระดับความมีสาระสำคัญต้องคำนึงถึงประเภทของรายการ ยอดคงเหลือทางบัญชี หรือการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวด้วย
- (ข) พิจารณาความมีสาระสำคัญในการปฏิบัติงาน
- ในบริบทของการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ความมีสาระสำคัญถูกกำหนดสำหรับทั้งงบการเงินของกลุ่มกิจการโดยรวมและสำหรับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม

²¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 320 เรื่อง “ความมีสาระสำคัญในการวางแผนและการปฏิบัติงานสอบบัญชี” ย่อหน้าที่ 10-11

ความมีสาระสำคัญของงบการเงินกลุ่มกิจการโดยรวมถูกใช้เมื่อกำหนดกลยุทธ์การตรวจสอบกลุ่มกิจการโดยรวม

- ก43. เพื่อลดความเป็นไปได้ที่ผลรวมของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงทั้งที่ตรวจไม่พบและไม่ถูกแก้ไขในงบการเงินของกลุ่มกิจการที่อาจสูงเกินกว่าความมีสาระสำคัญสำหรับงบการเงินของกลุ่มกิจการโดยรวม ให้อยู่ในระดับต่ำอย่างเหมาะสม ความมีสาระสำคัญสำหรับงบการเงินโดยรวมของกิจการภายในกลุ่มควรถูกกำหนดให้ต่ำกว่าความมีสาระสำคัญสำหรับงบการเงินของกลุ่มกิจการโดยรวม กิจการภายในกลุ่มที่แตกต่างกันอาจกำหนดความมีสาระสำคัญของแต่ละกิจการภายในกลุ่มแตกต่างกัน ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่มไม่จำเป็นต้องเป็นส่วนทางคณิตศาสตร์ของความมีสาระสำคัญสำหรับงบการเงินของกลุ่มกิจการโดยรวม ดังนั้น การรวมกันของความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่มสำหรับหลายกิจการภายในกลุ่มที่แตกต่างกันอาจเกินกว่าความมีสาระสำคัญสำหรับงบการเงินของกลุ่มกิจการโดยรวม ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่มถูกใช้เมื่อกำหนดกลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมของแต่ละกิจการภายในกลุ่ม
- ก44. ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่มถูกกำหนดสำหรับกิจการภายในกลุ่มที่ข้อมูลทางการเงินจะถูกตรวจสอบหรือสอบทานเหมือนเป็นส่วนของการตรวจสอบกลุ่มกิจการตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 26 27(ก) และ 29 ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่มถูกใช้โดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเพื่อประเมินว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่ตรวจพบแต่ไม่ถูกแก้ไขนั้นมีสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะในแต่ละรายการหรือหลายรายการรวมกัน
- ก45. เกณฑ์วัดเชิงปริมาณสำหรับการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงถูกพิจารณาเพิ่มเติมจากความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม การแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่ระบุได้ในข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งเกินกว่าเกณฑ์วัดเชิงปริมาณสำหรับการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงจะถูกแจ้งไปยังกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ
- ก46. ในกรณีการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่ง ซึ่งผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (หรือกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ) ต้องพิจารณาความมีสาระสำคัญในการปฏิบัติงานที่ระดับกิจการภายในกลุ่ม กรณีนี้จำเป็นต้องลดระดับความมีสาระสำคัญลงเพื่อลดความเป็นไปได้สำหรับกรณีที่ผลรวมของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงในงบการเงินกลุ่มกิจการทั้งที่ไม่ถูกแก้ไขและตรวจไม่พบสูงเกินกว่าความมีสาระสำคัญของงบการเงินกลุ่มกิจการโดยรวม ให้อยู่ในระดับต่ำอย่างเหมาะสม ในทางปฏิบัติ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจกำหนดความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่มที่ระดับต่ำกว่านี้ ซึ่งในกรณีนี้ ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มใช้ความมีสาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่มเพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มและเพื่อที่จะออกแบบวิธีการตรวจสอบเพิ่มเติมในการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้

เช่นเดียวกับการประเมินว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่ตรวจพบมีสาระสำคัญหรือไม่
ไม่ว่าจะในแต่ละรายการหรือหลายรายการรวมกัน

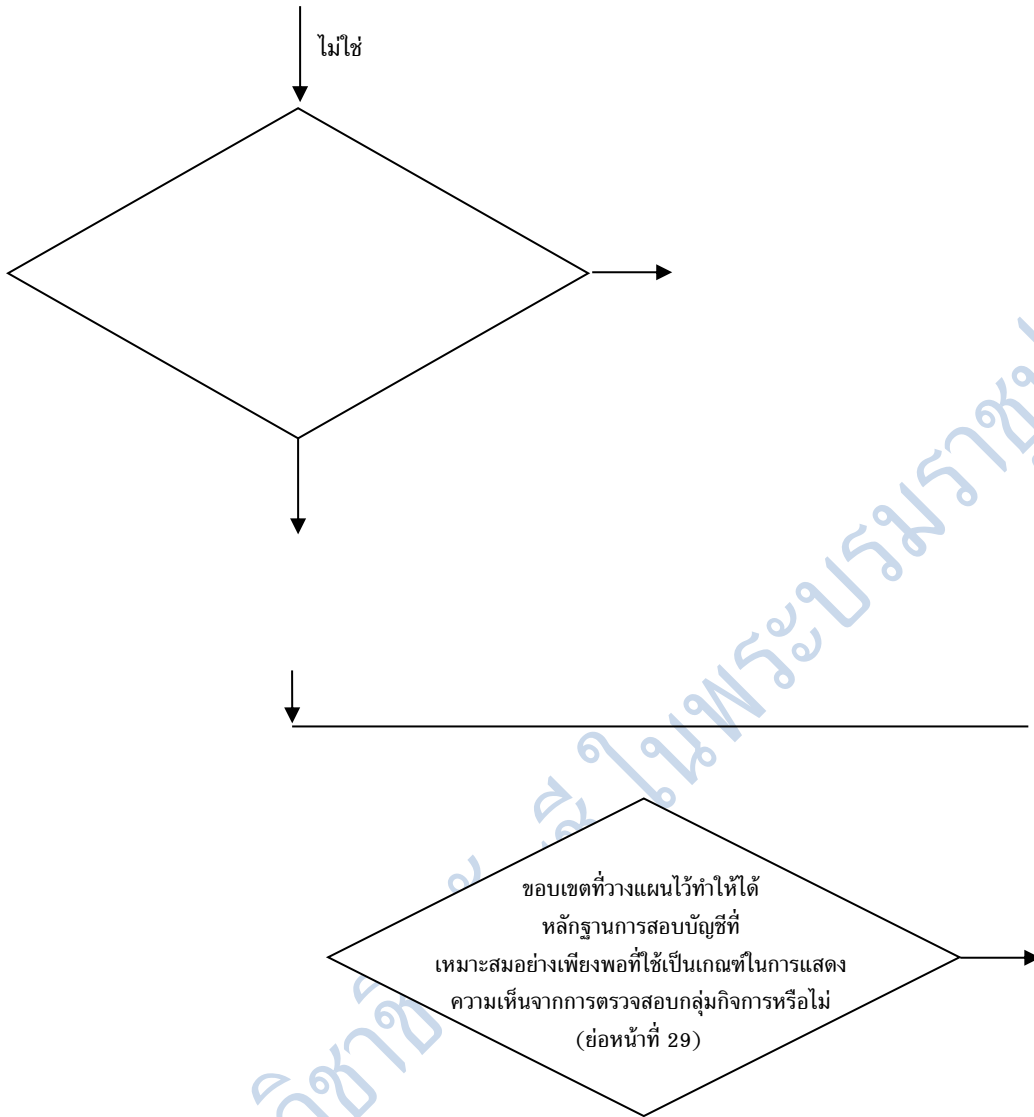
การตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้

การกำหนดประเภทของงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างอิง
ย่อหน้าที่ 26-27)

ก47. การกำหนดของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับประเภทของงานที่ปฏิบัติต่อ
ข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มและการเข้าไปมีส่วนร่วมในงานของผู้สอบบัญชีของ
กิจการภายในกลุ่มถูกระบุโดย

- (ก) ความมีนัยสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม
- (ข) ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ระบุ
ได้ของงบการเงินของกลุ่มกิจการ
- (ค) การประเมินของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับการออกแบบการควบคุม
ที่ระดับกลุ่มและการพิจารณาว่าการควบคุมถูกนำไปปฏิบัติหรือไม่
- (ง) ความเข้าใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการ
ภายในกลุ่ม

แผนผังต่อไปนี้แสดงให้เห็นว่าความมีนัยสำคัญของกิจการภายในกลุ่มกระทบต่อการพิจารณา
ของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับประเภทของงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูล
ทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มอย่างไร

กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ (อ้างอิงย่อหน้าที่ 27 (ข) ถึง (ค))

ก48. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจกำหนดกิจการภายในกลุ่มหนึ่งเป็นกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ เพราะว่ากิจการภายในกลุ่มนั้นอาจมีความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินกลุ่มกิจการเนื่องจากลักษณะหรือสถานการณ์ที่เฉพาะ ในกรณีนั้น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจสามารถระบุยอดคงเหลือทางบัญชี ประเภทของรายการหรือการเปิดเผยข้อมูลที่กระทบโดยความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่น่าจะมี ซึ่งกรณีนี้ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจตัดสินใจที่จะปฏิบัติหรือร้องขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานตรวจสอบในยอดคงเหลือทางบัญชี ประเภทของรายการหรือการเปิดเผยข้อมูลเหล่านั้นเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ในสถานการณ์ที่อธิบายในย่อหน้าที่ ก6 งานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มอาจถูกจำกัดสำหรับการตรวจสอบของยอดคงเหลือทางบัญชี ประเภทของรายการหรือการเปิดเผยข้อมูลที่มีผลกระทบโดยการค้าอัตราแลกเปลี่ยนของกิจการภายในกลุ่มนั้น ซึ่งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานตรวจสอบยอดคงเหลือทางบัญชี ประเภทของรายการหรือการเปิดเผยข้อมูลที่เฉพาะหนึ่งรายการหรือมากกว่า การติดต่อสื่อสารของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ (ดูย่อหน้าที่ 40) ควรตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่ารายการในงบการเงินหลายรายการมีความสัมพันธ์กัน

ก49. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจออกแบบวิธีการตรวจสอบที่ตอบสนองต่อความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่น่าจะมีของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ ตัวอย่างเช่น ในกรณีของความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่น่าจะมีของความลำเอียงของสินค้าคงเหลือ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจปฏิบัติ หรือขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการตรวจสอบเฉพาะในการประเมินมูลค่าของสินค้าคงเหลือของกิจการภายในกลุ่มหนึ่งซึ่งมีสินค้าคงเหลือลำเอียงในปริมาณมาก แม้ว่าป็นกิจการภายในกลุ่มที่ไม่มีนัยสำคัญ

กิจการภายในกลุ่มที่ไม่ใช่กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ (อ้างอิงย่อหน้าที่ 28-29)

ก50. ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของงาน ข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มอาจถูกรวมเข้าด้วยกันที่ระดับต่างกันเพื่อวัตถุประสงค์ในวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ผลของวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบสนับสนุนข้อสรุปของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการว่าไม่มีความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อข้อมูลทางการเงินที่รวมกันของหลายกิจการภายในกลุ่มซึ่งไม่ใช่กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ

ก51. การตัดสินใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการว่าจะเลือกกิจการภายในกลุ่มจำนวนเท่าใดตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 29 เลือกกิจการภายในกลุ่มใด และประเภทของงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของแต่ละกิจการภายในกลุ่มที่ถูกเลือกอาจถูกกระทบโดยปัจจัยต่อไปนี้

- ขอบเขตของหลักฐานการสอบบัญชีซึ่งคาดว่าจะได้รับเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ
- เป็นกิจการภายในกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นใหม่หรือซื้อใหม่
- การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่เกิดขึ้นในกิจการภายในกลุ่ม
- การตรวจสอบภายในที่มีการปฏิบัติในกิจการภายในกลุ่มและผลกระทบใด ๆ ของงานนั้นต่อการตรวจสอบกลุ่มกิจการ
- กิจการภายในกลุ่มใช้ระบบและกระบวนการเดียวกันหรือไม่
- ความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของการควบคุมที่ระดับกลุ่ม
- การเปลี่ยนแปลงอย่างผิดปกติที่ระบุได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่ระดับกลุ่มกิจการ
- นัยสำคัญทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มเพียงลำพัง หรือความเสี่ยงของกิจการภายในกลุ่มเมื่อเปรียบเทียบกับกิจการภายในกลุ่มอื่นภายในกลุ่มนี้
- กิจการภายในกลุ่มอยู่ภายใต้การตรวจสอบที่กำหนดโดยกฎหมาย ข้อบังคับหรือเหตุผลอื่นหรือไม่

การรวมถึงปัจจัยที่ไม่สามารถคาดเดาได้ในการเลือกกิจการภายในกลุ่มในกลุ่มนี้ อาจเพิ่มความน่าจะเป็นในการระบุการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม การเลือกกิจการภายในกลุ่มมักแตกต่างกันไปตามเกณฑ์ที่เปลี่ยนไป

- ก52. การสอบทานข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหนึ่งอาจถูกปฏิบัติโดยสอดคล้องกับมาตรฐานงานสอบทาน รหัส 2400²² หรือ มาตรฐานงานสอบทาน รหัส 2410²³ โดยปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์เท่าที่จำเป็น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจจะบุวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมสำหรับงานนี้ด้วยเช่นกัน
- ก53. ตามที่อธิบายในย่อหน้าที่ ก13 กลุ่มกิจการหนึ่งกลุ่มอาจประกอบด้วยกิจการภายในกลุ่มที่ไม่ใช่กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญเท่านั้น ในสถานการณ์เหล่านี้ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการสามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการโดยระบุประเภทของงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มโดยสอดคล้องกับย่อหน้าที่ 29 ทั้งนี้ ไม่มีความเป็นไปได้ที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการจะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ หากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มทดสอบการควบคุมที่

²² มาตรฐานงานสอบทาน รหัส 2400 เรื่อง “การสอบทานงบการเงิน (โดยผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งไม่ใช่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกิจการ)”

²³ มาตรฐานงานสอบทาน รหัส 2410 เรื่อง “การสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกิจการ”

ระดับกลุ่มและปฏิบัติวิธีการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม
เพียงเท่านั้น

การมีส่วนร่วมในงานที่ปฏิบัติโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ 30-31)

ก54. ปัจจัยที่อาจกระทบต่อการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการในงานของ
ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม รวมถึง

- (ก) ความมีนัยสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม
- (ข) ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ระบุ
ได้ต้องการเงินของกลุ่มกิจการ
- (ค) ความเข้าใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการ
ภายในกลุ่ม

ในกรณีของกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญหนึ่ง หรือความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ระบุได้
กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการปฏิบัติวิธีตามที่อธิบายในย่อหน้าที่ 30-31 ในกรณี
ของกิจการภายในกลุ่มที่ไม่ใช่กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขต
ของการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการในงานของผู้สอบบัญชีของ
กิจการภายในกลุ่มจะแตกต่างกันโดยใช้เกณฑ์ความเข้าใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่ม
กิจการต่อผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มนั้น ข้อเท็จจริงที่ว่ากิจการภายในกลุ่มนั้นไม่ใช่
กิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญกลายเป็นเรื่องรอง ตัวอย่างเช่น แม้ว่ากิจการภายในกลุ่มหนึ่ง
ไม่ถูกพิจารณาว่าเป็นกิจการภายในกลุ่มที่มีนัยสำคัญ ถึงกระนั้นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ
กลุ่มกิจการอาจตัดสินใจที่จะมีส่วนร่วมในการประเมินความเสี่ยงของผู้สอบบัญชีของกิจการ
ภายในกลุ่ม เพราะว่ามีควมน่ากังวลน้อยกว่าเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของ
ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (ตัวอย่างเช่น การขาดความรู้เฉพาะเกี่ยวกับอุตสาหกรรม)
หรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ข้อบังคับในการดูแล
ผู้สอบบัญชีมีการนำมาใช้อย่างจริงจัง

ก55. รูปแบบของการมีส่วนร่วมในงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มนอกเหนือจากที่อธิบาย
ในย่อหน้าที่ 30-31 และ 42 อาจรวมรูปแบบหนึ่งหรือมากกว่าตามข้างล่าง โดยใช้เกณฑ์จาก
ความเข้าใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

- (ก) การประชุมกับผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มหรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเพื่อ
ได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการภายในกลุ่มและสภาพแวดล้อมของกิจการภายในกลุ่ม
- (ข) การสอบทานกลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมและการวางแผนการตรวจสอบของ
ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม
- (ค) การปฏิบัติงานตามวิธีการประเมินความเสี่ยงเพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงของ
การแสดงผลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ระดับกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งทำ
ร่วมกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มหรือโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่ม
กิจการ

- (ง) การออกแบบและการปฏิบัติวิธีการตรวจสอบเพิ่มเติม ซึ่งอาจถูกออกแบบและปฏิบัติร่วมกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มหรือโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ
- (จ) การมีส่วนร่วมในการประชุมปิดงานและการประชุมอื่นที่สำคัญระหว่างผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มและผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม
- (ฉ) การสอบทานส่วนที่เกี่ยวข้องอื่นของเอกสารหลักฐานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

กระบวนการจัดทำงบการเงินรวม

การปรับปรุงและการจัดประเภทรายการเพื่อจัดทำงบการเงินรวม (อ้างอิงย่อหน้าที่ 34)

ก56. กระบวนการจัดทำงบการเงินรวมอาจต้องมีการปรับปรุงจำนวนเงินที่รายงานในงบการเงินกลุ่มกิจการซึ่งไม่ผ่านระบบการประมวลผลรายการตามปกติ และอาจไม่อยู่ภายใต้การควบคุมภายในเดียวกันกับข้อมูลทางการเงินอื่น การประเมินของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับความเหมาะสม ความสมบูรณ์และความถูกต้องของการปรับปรุงอาจรวมถึง

- การประเมินว่าการปรับปรุงที่สำคัญสะท้อนเหตุการณ์และรายการที่อยู่ภายใต้การปรับปรุงนั้นอย่างเหมาะสมหรือไม่
- การกำหนดว่าการปรับปรุงที่เป็นนัยสำคัญถูกคำนวณอย่างถูกต้อง ดำเนินการและอนุมัติโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ และโดยผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม แล้วแต่กรณี หรือไม่
- การกำหนดว่าการปรับปรุงที่เป็นนัยสำคัญมีเอกสารสนับสนุนอย่างเหมาะสมและเพียงพอหรือไม่
- การตรวจสอบการกระหายอด การตัดรายการระหว่างกัน กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง และยอดคงเหลือทางบัญชีระหว่างกัน

การติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างอิงย่อหน้าที่ 40-41)

ก57. ถ้าไม่มีการติดต่อแบบสองทางอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม จะมีความเสี่ยงที่ว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจไม่ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ การติดต่อสื่อสารในเวลาที่เหมาะสมและชัดเจนตามข้อกำหนดของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการช่วยให้เกิดการติดต่อแบบสองทางอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

ก58. ข้อกำหนดของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการมักถูกแจ้งในหนังสือคำสั่งงานภาคผนวก 5 แสดงคำแนะนำเกี่ยวกับข้อกำหนดและข้อมูลเพิ่มเติมที่อาจรวมอยู่ในหนังสือคำสั่งงานดังกล่าว การติดต่อสื่อสารของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการมักอยู่ในรูปแบบของบันทึกข้อความหรือรายงานของการปฏิบัติงาน

อย่างไรก็ตาม การติดต่อกันระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอาจไม่จำเป็นต้องเป็นลายลักษณ์อักษร ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจเข้าพบผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มเพื่อหารือเกี่ยวกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ระบุได้ หรือสอบถามส่วนที่เกี่ยวข้องของเอกสารหลักฐานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานตามมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้หรือฉบับอื่น

- ก59. ตัวอย่างเช่น ในการร่วมมือกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอาจให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเข้าถึงเอกสารหลักฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องถ้าไม่ถูกห้ามโดยกฎหมายหรือข้อบังคับ
- ก60. กรณีที่สมาชิกของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเป็นผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มด้วย กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการมักจะบรรลุวัตถุประสงค์ในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มโดยวิธีการอื่นนอกเหนือจากการติดต่อที่เป็นลายลักษณ์อักษร ตัวอย่างเช่น
- การเข้าถึงกลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมและการวางแผนการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอาจเพียงพอที่จะถือเป็นการสื่อสารของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 40
  - การสอบถามเอกสารหลักฐานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ อาจเพียงพอที่จะถือเป็นการสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อสรุปของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 41

การประเมินความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ

การสอบถามเอกสารหลักฐานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม (อ้างถึงย่อหน้าที่ 42 (ข))

- ก61. ส่วนของเอกสารหลักฐานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ จุดสำคัญในเอกสารหลักฐานการตรวจสอบมักเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ ขอบเขตของการสอบถามอาจถูกระงับโดยข้อเท็จจริงที่ว่าเอกสารหลักฐานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มอยู่ภายใต้วิธีการสอบถามของสำนักงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

ความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานการสอบบัญชี (อ้างถึงย่อหน้าที่ 44-45)

- ก62. ถ้ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการสรุปว่าไม่ได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มปฏิบัติงาน

ตรวจสอบเพิ่มเติม ถ้าเป็นไปได้ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการอาจปฏิบัติงานตรวจสอบเองเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม

- ก63. การประเมินของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการเกี่ยวกับผลกระทบรวมของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง (ทั้งที่ระบุโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการหรือแจ้งโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม) เป็นการเปิดให้ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการพิจารณาว่างบการเงินกลุ่มกิจการโดยรวมแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริงอย่างเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การติดต่อสื่อสารกับผู้บริหารของกลุ่มกิจการและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ

การติดต่อสื่อสารกับผู้บริหารของกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 46-48)

- ก64. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 มีข้อกำหนดและแนวทางเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องการทุจริต หรือผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลกรณีที่ผู้บริหารมีส่วนเกี่ยวข้องในการทุจริต²⁴

- ก65. ผู้บริหารของกลุ่มกิจการอาจต้องการรักษาความลับของข้อมูลสำคัญที่อ่อนไหว ตัวอย่างของสถานการณ์ซึ่งอาจมีนัยสำคัญต่องบการเงินของกิจการภายในกลุ่มซึ่งผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มอาจไม่ทราบ มีดังต่อไปนี้

- คดีความที่อาจเกิดขึ้น
- แผนในการยกเลิกสินทรัพย์ดำเนินงานที่มีสาระสำคัญ
- เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลาที่รายงาน
- ข้อตกลงทางกฎหมายที่มีนัยสำคัญ

การติดต่อสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ (อ้างถึงย่อหน้าที่ 49)

- ก66. สถานการณ์ที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการติดต่อสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ อาจรวมถึงสถานการณ์ที่ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม นำมาสู่ความสนใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ซึ่งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการตัดสินว่ามีนัยสำคัญต่อความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการ การติดต่อสื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของกลุ่มกิจการทำในหลายช่วงเวลาระหว่างการตรวจสอบกลุ่มกิจการ ตัวอย่างเช่น สถานการณ์ที่ถูกอ้างในย่อหน้าที่ 49 (ก) ถึง (ข) อาจถูกแจ้งหลังจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการได้พิจารณาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มแล้ว ในอีกทางหนึ่ง สถานการณ์ที่ถูกอ้างถึงในย่อหน้าที่ 49 (ค) อาจถูกแจ้งในวันที่สิ้นสุดการตรวจสอบ และสถานการณ์ที่ถูกอ้างถึงในย่อหน้าที่ 49 (ง) ถึง (จ) อาจถูกแจ้งเมื่อเกิดขึ้น

²⁴ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 240 ย่อหน้าที่ 40-42

ภาคผนวก 1

(อ้างอิงย่อหน้าที่ ก19)

ตัวอย่างของรายงานของผู้สอบบัญชีเมื่อผู้สอบบัญชีของกลุ่มกิจการไม่สามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ

หมายเหตุ การแสดงตัวอย่างของรายงานของผู้สอบบัญชีทั้งหมดนี้ วรรณคดีจะแสดงไว้ในส่วนแรกตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง) และวรรณคดีในการแสดงความเห็นจะแสดงต่อจากวรรณคดี ประโยคแรกและประโยคสุดท้าย ซึ่งมีการนำเสนอในวรรณคดีรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีในรายงานแบบเดิม ได้นำมารวมเป็นส่วนหนึ่งของวรรณคดีในการแสดงความเห็นในรายงานแบบใหม่นี้

ตัวอย่าง - รายงานของผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข เมื่อผู้สอบบัญชีของกลุ่มกิจการไม่สามารถได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็น

เพื่อวัตถุประสงค์ของตัวอย่างรายงานของผู้สอบบัญชี สมมติสถานการณ์ดังต่อไปนี้

- การตรวจสอบงบการเงินรวมฉบับสมบูรณ์ของกิจการ ซึ่งไม่ใช่กิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์โดยใช้แม่บทการนำเสนอข้อมูลที่ต้องตามที่ควร การตรวจสอบเป็นการตรวจสอบกลุ่มกิจการ (ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 600)
- งบการเงินรวมจัดทำโดยผู้บริหารตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (เพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป)
- ข้อตกลงในงานสอบบัญชีแสดงถึงคำอธิบายความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงินรวมตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210
- กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการไม่สามารถได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับกิจการภายในกลุ่มที่บันทึกโดยวิธีราคาทุน (รับรู้จำนวน 15 ล้านบาทในงบแสดงฐานะการเงินจากยอดสินทรัพย์รวม 60 ล้านบาท) เนื่องจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการไม่สามารถเข้าถึงรายการบัญชี ผู้บริหารหรือผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มนั้นได้
- กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการได้อ่านงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x1 ที่ตรวจสอบแล้ว รวมถึงรายงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม และพิจารณาข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องของกิจการภายในกลุ่มที่รวบรวมโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ
- ในดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการ ผลกระทบต่องบการเงินรวมจากการที่ไม่สามารถได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอมีนัยสำคัญแต่ไม่แผ่กระจาย¹

¹ หากในดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการ ผลกระทบต่องบการเงินรวมจากการที่ไม่สามารถได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอมีนัยสำคัญและแผ่กระจาย ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานของกลุ่มกิจการต้องไม่แสดงความเห็นต่องบการเงินตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 705 (ปรับปรุง)

- ข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการตรวจสอบเป็นไปตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์
- จากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ ผู้สอบบัญชีสรุปว่าไม่มีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของกิจการตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 570 (ปรับปรุง)²
- ผู้สอบบัญชีไม่ต้องสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบและตัดสินใจที่จะไม่สื่อสารเรื่องดังกล่าวตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 701³
- ผู้สอบบัญชีได้รับข้อมูลอื่นทั้งหมดก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีและการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมมีผลกระทบต่อข้อมูลอื่น
- ผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแลงบการเงินไม่ใช่ผู้รับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินรวม
- นอกเหนือจากการตรวจสอบงบการเงินรวม ผู้สอบบัญชีมีความรับผิดชอบอื่น ๆ ในการรายงานตามที่กำหนดโดยกฎหมายในประเทศ

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นของบริษัท กขค จำกัด [หรือระบุผู้รับรายงานที่เหมาะสม]

รายงานต่อการตรวจสอบงบการเงินรวม⁴

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท กขค จำกัด และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.25x1 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของเรื่องตามที่กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข งบการเงินรวมข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท กขค จำกัด และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 25X1 และผลการดำเนินงานรวมและกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

² มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 570 (ปรับปรุง) เรื่อง “การดำเนินงานต่อเนื่อง”

³ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 701 เรื่อง “การสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต”

⁴ ไม่จำเป็นต้องมีหัวข้อ “รายงานต่อการตรวจสอบงบการเงินรวม” ในกรณีที่ไม่มีหัวข้อที่สอง “รายงานตามข้อกำหนดทางกฎหมายและข้อบังคับอื่น”

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

เงินลงทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัท งจจ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วมในต่างประเทศ ซึ่งได้มาในระหว่างปี และบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียในงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 25x1 มีจำนวน 15 ล้านบาท และส่วนแบ่งกำไรของบริษัท กขค จำกัด ในกำไรสุทธิของบริษัท งจจ จำกัด ซึ่งรวมอยู่ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน มีจำนวน 1 ล้านบาท ข้าพเจ้าไม่สามารถได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัท งจจ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 25x1 และส่วนแบ่งในกำไรสุทธิของบริษัท งจจ จำกัด สำหรับปีของบริษัท กขค จำกัด เนื่องจากข้าพเจ้าไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลทางการเงิน ผู้บริหารและผู้สอบบัญชีของบริษัท งจจ จำกัด ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงไม่สามารถระบุได้ว่ามีรายการปรับปรุงที่จำเป็นหรือไม่

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขของข้าพเจ้า

ข้อมูลอื่น (หรือหัวข้ออื่นตามความเหมาะสม เช่น “ข้อมูลอื่นนอกเหนือไปจากงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชี”)

(นำเสนอตามข้อกำหนดในการรายงานตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 720 (ปรับปรุง)⁵ – ดูตัวอย่างที่ 6 ในภาคผนวก 2 ของมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 720 (ปรับปรุง) ย่อหน้าสุดท้ายของวรรคข้อมูลอื่นในตัวอย่างที่ 6 ควรมีการปรับเปลี่ยนเพื่ออธิบายถึงข้อมูลหรือเหตุการณ์เฉพาะต่อเรื่องที่แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขซึ่งมีผลกระทบต่อข้อมูลอื่น)

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจการต่องบการเงินรวม⁶

(นำเสนอตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง)⁷ – ดูตัวอย่างที่ 2 ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง))

⁵ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 720 (ปรับปรุง) “ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับข้อมูลอื่น”

⁶ ตัวอย่างของรายงานของผู้สอบบัญชีนี้ คำว่าผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลอาจจำเป็นต้องถูกแทนที่ด้วยคำอื่นที่มีความเหมาะสมในบริบทของแม่บททางกฎหมายในแต่ละประเทศ

⁷ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง) “การแสดงความเห็นและการรายงานต่องบการเงิน”

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวม

(นำเสนอตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง) – ตัวอย่างที่ 2 ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง) โดยไม่รวมสองย่อหน้าสุดท้ายซึ่งถือปฏิบัติสำหรับการตรวจสอบกิจการที่เป็นกิจการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เท่านั้น)

รายงานตามข้อกำหนดทางกฎหมายและข้อบังคับอื่น

(นำเสนอตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง) – ตัวอย่างที่ 2 ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง))

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้ คือ .....

(ลายมือชื่อของผู้สอบบัญชี)

(เลขทะเบียนของผู้สอบบัญชี)

(ที่อยู่ของผู้สอบบัญชี)

(วันที่)

ภาคผนวก 2

(อ้างอิงย่อหน้าที่ ก23)

ตัวอย่างของสถานการณ์ที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการได้มาซึ่งความเข้าใจในกลุ่มกิจการ

ตัวอย่างนี้ครอบคลุมสถานการณ์อย่างกว้าง แต่ไม่ใช่สถานการณ์ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชีกลุ่มกิจการทุกกลุ่มและรายการของตัวอย่างต่อไปนี้ไม่ครบสมบูรณ์ตามที่จำเป็น

การควบคุมที่ระดับกลุ่ม

1. การควบคุมที่ระดับกลุ่มอาจรวมถึงการรวมกันของรายการดังต่อไปนี้
  - การประชุมตามปกติระหว่างผู้บริหารของกลุ่มกิจการและกิจการภายในกลุ่มเพื่อหารือในการพัฒนาธุรกิจและเพื่อสอบถามการดำเนินงาน
  - การตรวจสอบการดำเนินงานและผลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม รวมถึงการรายงานตามปกติ ซึ่งทำให้ผู้บริหารกลุ่มกิจการสามารถติดตามผลการดำเนินงานของกิจการภายในกลุ่มเทียบกับงบประมาณ และตัดสินใจดำเนินการที่เหมาะสม
  - วิธีการประเมินความเสี่ยงของผู้บริหารของกลุ่มกิจการ เช่น วิธีการระบุ การวิเคราะห์ และการจัดการความเสี่ยงทางธุรกิจ รวมถึงความเสี่ยงจากการทุจริต ซึ่งอาจเป็นผลให้เกิดการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ
  - การติดตามผล การควบคุม การกระหายอดและการตัดรายการระหว่างกัน กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง และยอดคงเหลือทางบัญชีระหว่างกันที่ระดับกลุ่มกิจการ
  - กระบวนการในการติดตามผลการตรงเวลา การประเมินความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลทางการเงินที่ได้รับจากกิจการภายในกลุ่ม
  - ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศส่วนกลางถูกควบคุมโดยการควบคุมทั่วไปของเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของกลุ่มกิจการ
  - กิจกรรมการควบคุมภายในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นระบบเดียวกันสำหรับกิจการภายในกลุ่มทั้งหมดหรือบางส่วน
  - การติดตามผลการควบคุม รวมถึงกิจกรรมของการตรวจสอบภายในและโปรแกรมการประเมินตนเอง
  - นโยบายและวิธีปฏิบัติที่ตรงกัน รวมถึงคู่มือวิธีการรายงานทางการเงินกลุ่มกิจการ
  - โปรแกรมที่ใช้ร่วมกันภายในกลุ่ม เช่น ระเบียบวินัยและโปรแกรมการป้องกันการทุจริต
  - การจัดการสำหรับการกำหนดอำนาจและความรับผิดชอบต่อผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม

2. ตัวอย่างเช่น การตรวจสอบภายในอาจถูกพิจารณาเป็นส่วนของการควบคุมที่ระดับกลุ่ม เมื่อนำงานการตรวจสอบภายในรวมไว้เป็นศูนย์กลาง มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 610 (ปรับปรุง)¹ เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการในการประเมินเกี่ยวกับความสามารถและข้อเท็จจริงของผู้ตรวจสอบภายในกรณีที่ว่าแผนที่จะใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน

กระบวนการจัดทำงบการเงินรวม

3. ความเข้าใจของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวมอาจรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

เรื่องเกี่ยวกับแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้

- ขอบเขตซึ่งผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่มมีความเข้าใจเกี่ยวกับแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้
- การระบุและการบันทึกบัญชีสำหรับกิจการภายในกลุ่มโดยสอดคล้องกับแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้
- กระบวนการในการระบุส่วนงานที่สามารถรายงานได้สำหรับการเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานโดยสอดคล้องกับแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้
- กระบวนการในการระบุความสัมพันธ์ของกิจการที่เกี่ยวข้องกันและรายการระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อการรายงานโดยสอดคล้องกับแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้
- นโยบายการบัญชีที่ใช้กับงบการเงินกลุ่มกิจการ การเปลี่ยนแปลงจากปีการเงินปีก่อน และการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลจากมาตรฐานที่กำหนดขึ้นมาใหม่หรือเป็นมาตรฐานที่ถูกปรับเปลี่ยนภายใต้แม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้
- กระบวนการในการจัดการกับกิจการภายในกลุ่มที่รอบระยะเวลารายงานแตกต่างจากรอบระยะเวลารายงานของกลุ่มกิจการ

เรื่องเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบการเงินรวม

- กระบวนการของผู้บริหารของกลุ่มกิจการในการได้มาซึ่งความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีที่ใช้โดยกิจการภายในกลุ่ม และในกรณีที่เหมาะสม ให้แน่ใจว่านโยบายการบัญชีเดียวกันถูกใช้เพื่อจัดทำข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มสำหรับงบการเงินกลุ่มกิจการ และความแตกต่างในนโยบายการบัญชีถูกระบุและปรับปรุงซึ่งกำหนดในเงื่อนไขของแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้ นโยบายการบัญชีเดียวกันคือหลักการ เกณฑ์ ข้อตกลง กฎ และวิธีปฏิบัติเฉพาะ ซึ่งใช้โดยกลุ่มกิจการโดยใช้เกณฑ์ตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้ ซึ่งกิจการภายในกลุ่มใช้เพื่อรายงานรายการที่คล้ายคลึงกันอย่างถูกต้องตรงกัน โดยปกตินโยบายเหล่านี้ถูกอธิบายในคู่มือวิธีการรายงานทางการเงินและชุดการรายงานที่ออกโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ

¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 610 (ปรับปรุง) การใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน ย่อหน้าที่ 15

- กระบวนการของผู้บริหารของกลุ่มกิจการเพื่อแน่ใจว่าการรายงานทางการเงินโดยกิจการภายในกลุ่ม ครบถ้วน ถูกต้อง และในเวลาที่เหมาะสม สำหรับการจัดทำงบการเงินรวม
- กระบวนการในการแปลงค่าข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มต่างประเทศให้เป็นสกุลเงินของงบการเงินของกลุ่มกิจการ
- การจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำงานงบการเงินรวม รวมถึงกระบวนการทั้งแบบมือและแบบอัตโนมัติ และการควบคุมทั้งแบบมือและแบบอัตโนมัติที่มีอยู่ในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการจัดทำงบการเงินรวมเป็นอย่างไร
- กระบวนการของผู้บริหารของกลุ่มกิจการเพื่อให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เรื่องเกี่ยวกับรายการปรับปรุงเพื่อจัดทำงบการเงินรวม

- กระบวนการในการการบันทึกรายการปรับปรุงเพื่อจัดทำงบการเงินรวม รวมถึงการจัดทำ การอนุมัติ และการประมวลผลรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง และประสบการณ์ของบุคคลที่รับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินรวม
- รายการปรับปรุงเพื่อจัดทำงบการเงินรวมที่กำหนดโดยแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้
- เหตุผลทางธุรกิจสำหรับเหตุการณ์และรายการซึ่งก่อให้เกิดรายการปรับปรุงในงบการเงินรวม
- ความถี่ ลักษณะและขนาดของรายการระหว่างกิจการภายในกลุ่ม
- วิธีการในการติดตามผล การควบคุม การกระทบยอดและการตัดรายการระหว่างกัน และกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงและยอดคงเหลือทางบัญชีระหว่างกัน
- ขั้นตอนในการได้มาของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่ได้มา วิธีการตัดจำหน่ายค่าความนิยม (ในกรณีที่เหมาะสม) และการทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมโดยสอดคล้องกับแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้
- การจัดการกับผู้ถือหุ้นหลักหรือส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมเกี่ยวกับผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากแต่ละกิจการภายในกลุ่ม (ตัวอย่างเช่น ภาวะผูกพันของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมเพื่อชดเชยผลขาดทุนดังกล่าว)

ภาคผนวก 3

(อ้างอิงย่อหน้าที่ ก30)

ตัวอย่างของเงื่อนไขหรือเหตุการณ์ซึ่งอาจบ่งชี้ถึงความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

ตัวอย่างนี้ครอบคลุมสถานการณ์อย่างกว้าง แต่ไม่ใช่เงื่อนไขหรือเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชีกลุ่มกิจการทุกกลุ่มและรายการของตัวอย่างต่อไปนี้ไม่ครบสมบูรณ์ตามที่จำเป็น

- โครงสร้างของกลุ่มที่ซับซ้อน โดยเฉพาะมีการซื้อ จำหน่ายหรือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรบ่อยครั้ง
- โครงสร้างในการกำกับดูแลกิจการไม่ดี รวมถึงกระบวนการในการตัดสินใจที่ไม่โปร่งใส
- การควบคุมที่ระดับกลุ่มที่ไม่มีประสิทธิผลหรือไม่อยู่จริง รวมถึงข้อมูลของผู้บริหารของกลุ่มกิจการไม่เพียงพอในการติดตามผลการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของกิจการภายในกลุ่ม
- กิจการภายในกลุ่มที่ดำเนินงานภายใต้กฎหมายในต่างประเทศอาจมีความเสี่ยงจากปัจจัยที่เกิดจากการแทรกแซงที่ไม่ปกติจากรัฐบาลในเรื่องต่าง ๆ เช่น นโยบายการเงิน ข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและการจ่ายเงินปันผลออกนอกประเทศ และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- กิจกรรมทางธุรกิจของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงสูง เช่น สัญญาระยะยาว หรือการลงทุนในเครื่องมือทางการเงินรูปแบบใหม่หรือมีโครงสร้างที่ซับซ้อน
- ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มที่ถูกกำหนดให้นำมารวมในงบการเงินของกลุ่มกิจการตามข้อกำหนดของแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้ ตัวอย่างเช่น กิจการเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือกิจการที่ไม่ใช่เพื่อการค้าที่มีอยู่และถูกกำหนดให้นำมารวม
- ความสัมพันธ์และรายการระหว่างกันที่ผิดปกติ
- ยอดคงเหลือทางบัญชีระหว่างกันที่ยกมา ซึ่งไม่สมดุลหรือไม่สามารถระบยอดได้ในงบการเงินรวม
- ความมีอยู่ของรายการที่ซับซ้อนซึ่งบันทึกบัญชีในกิจการภายในกลุ่มมากกว่าหนึ่งกิจการภายในกลุ่ม
- การใช้นโยบายการบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งแตกต่างไปจากนโยบายการบัญชีที่ใช้กับงบการเงินของกลุ่มกิจการ
- กิจการภายในกลุ่มที่มีรอบระยะเวลารายงานแตกต่างกันซึ่งอาจถูกใช้เพื่อตกแต่งรายการโดยการปรับเปลี่ยนช่วงเวลาในการบันทึกรายการ
- การเกิดขึ้นครั้งก่อนของรายการปรับปรุงเพื่อจัดทำงบการเงินรวมที่ไม่สมบูรณ์หรือไม่ได้รับการอนุมัติ
- การวางแผนภาษีโดยไม่ระมัดระวังภายในกลุ่มกิจการ หรือรายการที่เป็นเงินสดจำนวนมากกับกิจการในเขตประเทศปลอดภาษี
- การเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชีที่รับงานตรวจสอบงบการเงินของกิจการภายในกลุ่มบ่อย ๆ

ภาคผนวก 4

(อ้างอิงย่อหน้าที่ ก35)

ตัวอย่างของคำยืนยันของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

ตัวอย่างต่อไปนี้ไม่ได้ตั้งใจให้ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน คำยืนยันอาจแตกต่างกันไปสำหรับผู้สอบบัญชีของแต่ละกิจการภายในกลุ่ม หรือแตกต่างกันไปในแต่ละรอบระยะเวลา

คำยืนยันมักได้รับก่อนเริ่มงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม

[กระตาดหัวจดหมายผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม]

[วันที่]

[เรียน ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานกลุ่มกิจการ]

หนังสือฉบับนี้จัดเตรียมเพื่อการตรวจสอบของท่านเกี่ยวกับงบการเงินกลุ่มกิจการของ [ชื่อบริษัทใหญ่] สำหรับปีสิ้นสุด [วันที่] เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นว่างบการเงินของกลุ่มกิจการแสดงฐานะการเงินของกลุ่มกิจการ ณ [วันที่] และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ (แสดงตามความเป็นจริงและถูกต้องตามที่ควรของกิจการ) ตาม [ระบุแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้]

ข้าพเจ้ารับทราบจากหนังสือคำสั่งงานของท่านลงวันที่ [วันที่] ที่ร้องขอให้ข้าพเจ้าปฏิบัติงานเฉพาะเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของ [ชื่อบริษัทกิจการภายในกลุ่ม] สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ [วันที่]

ข้าพเจ้าขอยืนยันว่า

1. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามคำสั่งงาน / ข้าพเจ้าขอแจ้งให้ท่านทราบว่าข้าพเจ้าไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งงานต่อไปนี้ [ระบุคำสั่ง] ด้วยเหตุผลดังนี้ [ระบุเหตุผล]
2. คำสั่งงานชัดเจนและข้าพเจ้าเข้าใจคำสั่งงานเหล่านั้น / ข้าพเจ้ารู้สึกขอบคุณเป็นอย่างยิ่งหากท่านอธิบายคำสั่งงานต่อไปนี้ให้ชัดเจน [ระบุคำสั่ง]
3. ข้าพเจ้าจะร่วมมือกับท่านและให้สิทธิในการเข้าถึงเอกสารหลักฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง

ข้าพเจ้ารับทราบว่า

1. ข้อมูลทางการเงินของ [ชื่อของกิจการภายในกลุ่ม] จะถูกรวมอยู่ในงบการเงินของกลุ่มกิจการของ [ชื่อบริษัทใหญ่]
2. ท่านอาจตัดสินใจว่ามีความจำเป็นในการมีส่วนร่วมในงานที่ท่านร้องขอให้ข้าพเจ้าปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของ [ชื่อของกิจการภายในกลุ่ม] สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ [วันที่]
3. หากพิจารณาว่าเหมาะสม ท่านตั้งใจที่จะประเมินและใช้ผลงานของข้าพเจ้าเพื่อการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการของ [ชื่อบริษัทใหญ่]

ในความเกี่ยวข้องกันกับงานซึ่งข้าพเจ้าปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของ [ชื่อของกิจการภายในกลุ่ม] [อธิบายกิจการภายในกลุ่ม เช่น บริษัทย่อยที่เป็นเจ้าของทั้งหมด บริษัทย่อย กิจการร่วมค้า ผู้ถูกลงทุนที่ถูกบันทึกบัญชีโดยวิธีส่วนได้เสียหรือวิธีทุน] ของ [ชื่อของบริษัทใหญ่] ข้าพเจ้าขอยืนยันดังต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้ามีความเข้าใจเกี่ยวกับ [ระบุข้อกำหนดทางจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง] ซึ่งเพียงพอที่จะทำให้ข้าพเจ้าปฏิบัติตามความรับผิดชอบของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ และจะเป็นไปตามนั้น และข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระต่อ [ชื่อของบริษัทใหญ่] และกิจการภายในกลุ่มอื่นในกลุ่ม ตามความหมายของ [ระบุข้อกำหนดทางจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง] และปฏิบัติตามข้อกำหนดที่นำมาใช้ของ [อ้างอิงกฎ] ที่ประกาศโดย [ชื่อของตัวแทนข้อบังคับ]
2. ข้าพเจ้ามีความเข้าใจมาตรฐานการสอบบัญชีและ [ระบุมาตรฐานของประเทศอื่นที่นำมาใช้สำหรับการตรวจสอบงบการเงินกลุ่มกิจการ] ซึ่งเพียงพอที่จะทำให้ข้าพเจ้าปฏิบัติตามความรับผิดชอบของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ และจะปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของ [ชื่อของกิจการภายในกลุ่ม] สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ [วันที่] โดยสอดคล้องกับมาตรฐานเหล่านั้น
3. ข้าพเจ้ามีทักษะเฉพาะ (เช่น ความรู้เฉพาะในอุตสาหกรรม) ซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม
4. ข้าพเจ้ามีความเข้าใจเกี่ยวกับ [ระบุแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้หรือคู่มือวิธีการรายงานทางการเงินกลุ่มกิจการ] ซึ่งเพียงพอที่ทำให้ข้าพเจ้าปฏิบัติตามความรับผิดชอบของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการ

ข้าพเจ้าจะแจ้งให้ท่านทราบถึงการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในการรับรองตามที่กล่าวข้างต้นระหว่างการปฏิบัติงานของข้าพเจ้ากับข้อมูลทางการเงินของ [ชื่อของกิจการภายในกลุ่ม]

[ลายมือชื่อของผู้สอบบัญชี]

[วันที่]

[ที่อยู่ของผู้สอบบัญชี]

ภาคผนวก 5

(อ้างอิงย่อหน้าที่ ก58)

ข้อกำหนดและข้อมูลเพิ่มเติมที่รวมอยู่ในหนังสือคำสั่งงานของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบกลุ่มกิจการ

ข้อมูลที่กำหนดโดยมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ที่แจ้งไปยังผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม
แสดงไว้เป็นตัวอักษรเอียง

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

- การขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มยืนยันว่าผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มจะ
ร่วมมือกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ โดยรับทราบถึงบริบทที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน
ตรวจสอบกลุ่มกิจการจะใช้ผลงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม
- ตารางเวลาที่ตรวจสอบให้เสร็จสมบูรณ์
- วันตรวจเยี่ยมที่วางแผนไว้โดยผู้บริหารกลุ่มกิจการและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ
และวันประชุมที่วางแผนไว้กับผู้บริหารกิจการภายในกลุ่มและผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม
- รายชื่อของผู้ติดต่อหลัก
- งานที่ปฏิบัติโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม การใช้ผลงานนั้นและการจัดการสำหรับ
ความพยายามในการประสานงานที่ขั้นตอนแรกและระหว่างการตรวจสอบ รวมถึง
การมีส่วนร่วมที่วางแผนไว้ของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการในงานของผู้สอบบัญชี
ของกิจการภายในกลุ่ม
- ข้อกำหนดทางจรรยาบรรณ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกลุ่มกิจการ โดยเฉพาะข้อกำหนด
เรื่องความเป็นอิสระ ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีของกลุ่มกิจการถูกห้ามโดยกฎหมาย
หรือข้อบังคับไม่ให้ให้ความช่วยเหลือโดยตรงจากผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีของกลุ่ม
กิจการพิจารณาว่าการห้ามดังกล่าวครอบคลุมถึงผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มหรือไม่
หากใช่ จะต้องระบุเรื่องดังกล่าวในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม¹
- ในกรณีของการตรวจสอบหรือการสอบทานข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม ความมี
สาระสำคัญของกิจการภายในกลุ่ม(และระดับความมีสาระสำคัญระดับเดียวหรือหลายระดับ
สำหรับประเภทของรายการ ยอดคงเหลือทางบัญชีหรือการเปิดเผยข้อมูลที่เฉพาะในกรณี
ที่เหมาะสม) และเกณฑ์วัดเชิงปริมาณที่สูงกว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่ไม่สามารถ
อ้างได้ชัดเจนว่าไม่สำคัญต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ
- รายการของกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่จัดทำโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
อื่นซึ่งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการทราบและขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

¹ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 610 (ปรับปรุง) เรื่อง “การใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน” ย่อหน้าที่ 31

แจ้งในเวลาที่เหมาะสมต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่ไม่ถูกระบุมาก่อนโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการหรือกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ

- งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับรายการระหว่างกัน กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง และยอดคงเหลือทางบัญชีระหว่างกัน
- แนวทางต่อความรับผิดชอบการรายงานตามกฎหมายอื่น ตัวอย่างเช่น การรายงานเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ของผู้บริหารของกลุ่มกิจการต่อความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน
- กรณีที่อาจมีช่วงเวลาระหว่างความครบถ้วนของงานต่อข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มและข้อสรุปของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการต่องบการเงินกลุ่มกิจการ ให้ระบุคำสั่งงานสำหรับการสอบทานเหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

- ข้อตรวจพบจากกิจกรรมการทดสอบการควบคุมของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเกี่ยวกับระบบการประมวลผล ซึ่งเหมือนกันสำหรับกิจการภายในกลุ่มทั้งหมดหรือบางกิจการภายในกลุ่ม และการทดสอบการควบคุมที่ปฏิบัติโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม
- ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ระบุได้ต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ เนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม และการขอให้ผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มแจ้งในเวลาที่เหมาะสมสำหรับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญอื่นของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ เนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ที่ระบุได้ในกิจการภายในกลุ่มและการตอบสนองของผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มต่อความเสี่ยงดังกล่าว
- ข้อตรวจพบจากการตรวจสอบภายใน โดยใช้เกณฑ์จากงานที่ปฏิบัติต่อการควบคุมหรือเกี่ยวข้องกับกิจการภายในกลุ่ม
- การขอให้ติดต่อสื่อสารในเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจากการปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม ซึ่งขัดแย้งกับหลักฐานการสอบบัญชีซึ่งเดิมกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินความเสี่ยงที่ทำในระดับกลุ่มกิจการ
- การขอคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษรในการปฏิบัติตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่นำมาใช้ของผู้บริหารของกิจการภายในกลุ่ม หรือข้อความที่ความแตกต่างระหว่างนโยบายการบัญชีที่ใช้กับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มกับที่ใช้กับงบการเงินของกลุ่มกิจการได้รับการเปิดเผย
- เรื่องที่บันทึกโดยผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่ม

ข้อมูลอื่น

- เรื่องที่ขอตามรายการต่อไปนี้ต้องรายงานต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการในเวลาที่เหมาะสม
  - การบัญชี การรายงานทางการเงินและเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญ รวมถึงการประมาณการทางบัญชีและการใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้อง
  - เรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องของกิจการภายในกลุ่ม
  - เรื่องที่เกี่ยวกับการฟ้องร้องและคดีความ
  - ข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญของการควบคุมภายใน ซึ่งผู้สอบบัญชีของกิจการภายในกลุ่มระบุได้ระหว่างการปฏิบัติงานกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่ม และข้อมูลซึ่งบ่งชี้ถึงการทุจริตที่มีอยู่
- การขอให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการแจ้งสถานการณ์ที่ผิดปกติหรือสำคัญใด ๆ โดยเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้
- สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ตามที่อยู่ในย่อหน้าที่ 41 ถูกแจ้งต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการเมื่องานเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มเสร็จสมบูรณ์